

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry (LiikU)

Vuosikertomus 2017

Liikunta elämäntavaksi!

liiku

Sisältö

Puheenjohtajalta	3
Liikunta elämäntavaksi!	4
Talous	5
Hallitus	5
Kevätkokous	6
Syyskokous	6
Palkitseminen	6
LiikUn jäsenet	9
Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla	11
Liikkuva lapsuus	13
Tilasto: Liikkuvat koulut kuntakohtaisesti (Satakunta)	14
Tilasto: Liikkuvat koulut kuntakohtaisesti (Varsinais-Suomi)	15
Aikuisten harrasteliikunta	24
Elinvoimainen seuratoiminta	30
Toimistot ja toimihenkilöt	36
Tilinpäätös	38
Tase	39
Tilintarkastuskertomus	40
Tilasto: Liikkuva lapsuus koulutukset ja tapahtumat	42
Tilasto: Leirit ja liikuntapäivät	44
Tilasto: Aikuisten harrasteliikunta	45
Tilasto: Seura- ja urheilutoiminta	46

LiikU on liikunnan asiantuntija Lounais-Suomessa.
Liikutamme lapsia ja aikuisia tapahtumissa ja leireillä.

Koulutamme lasten kanssa työskenteleviä, seuratoimijoita ja työyhteisöjä liikuttamaan muita.

Puhumme liikunnan puolesta päättäjille.

Puheenjohtajalta

Myötätuulessa

Kuluneen vuoden aikana kaksi historiallisesti painavinta uutista Lounais-Suomesta poikkiesi luonteeltaan toisistaan merkittävästi. Yhtäältä elokuinen terroristi-isku oli asteikon kielteisestä ääripäästä ja toisaalta talouden ponnahdus merkittävästi parempaan suuntaan taas skaalan toiselta reunalta. Elokuun dramaattiset toritapahtumat olivat murheellisia, mutta niiden jälkityöstö ja monien ihmisten ihailtava toiminta asiaan liittyen vankistaa uskoa ihmisyyteen ja hyvän voittoon. Talouden käänteellä taas tiedetään olevan pitkäaikaisia myönteisiä vaikutuksia, jos asetelma muun muassa 30 000 uuden työpaikan myötä osataan hyödyntää. Toivottavasti sote- ja maakuntauudistukseen liittyvä kädenvääntö ei pääse hidastamaan suotuisaa kehitystä. Kaiken kaikkiaan alueellisen liikuntajärjestön näkökulmasta tulevaisuus näyttää lupaavalta.

*LiikUn puheenjohtaja
Pasi Koski maamme
juhlavuoden hengessä.*

Kuluneena vuotena LiikU on jatkanut tasokasta toimintaansa edellisten vuosien tapaan. Vuosien myötä myös järjestöemme tunnettuus ja maine maakunnallisena toimina on vankistunut. Esimerkiksi kunnilta kerätyn informaation mukaan toimissa on onnistuttu. LiikU onkin ollut mukana kuntien kannalta merkittävässä hankkeissa kuten Liikkuva koulu -ohjelmassa, LiPaKe-toiminnassa (eli luomassa liikunnan palveluketjuja) sekä aktiivisesti myös sote-valmistelutyössä. Tekemisen tasosta kertoo muun muassa se, että meidän LiPaKe-hankkeemme palkittiin valtakunnallisesti vuoden 2017 Kunnossa Kaiken Ikkä -hankkeena. Liikkuvan koulu onnistumisen merkinä on vaikkapa se, että alueen kouluista 90 prosenttia on rekisteröitynyt Liikkuvaksi kouluksi. Alueelliset urheilugaalat ovat vakiinnuttaneet paikkansa koko maassa, mutta lounaisen Suomen gaalat Porissa ja Turussa kokoavat yhteen urheiluväkeä yhteensä 1100 henkeä. Eriksienkin tarkasteltuina ne ovat maan kaksi suurinta alueellista urheilugaalaa. Tunnelman osalta tekisi mieli väittää samaa.

Leirit, tapahtumat ja koulutukset vetivät aiempaan tapaan hyvin osanottajia. Leireillä heitä oli 2300 ja koulutuksissa yli 8000. Lasten ja nuorten tapahtumissa liikunnan ja urheilun viestein tavoitettiin noin 15 000 henkilöä. Suomen satavuotisjuhlaan liittyen tehtiin maailmanennätys, joka noteerattiin valtakunnan tv-uutisissakin. Pitkärjärven leirillä muodostettiin osallistujien ja heidän huoltajiensa kanssa ihmisistä rakentunut Suomen lippu. Mukana oli lähes 3000 lipuntekijää.

Valtakunnan liikuntajärjestökiemuroita seuranneet tietävät, että Suomen Olympiakomitea sai vuoden 2017 alussa tehtäväkseen olla koko valtakunnan liikunnan ja urheilun kansalaistoiminnan pääorganisaatio. Aluejärjestöjä ei haluttu uudessa järjestelmässä jäseniksi. Oudon tilanteen seurauksena oli jonkin aikaa kestänyt keskinäisiä suhteita koskenut pohdintajakso. Kuluneen vuoden aikana asiassa siirryttiin seuraavaan vaiheeseen ja yhdessä OK:n uuden johdon kanssa alettiin työstää yhteistyön reunaehtoja sekä aluejärjestöjen roolia koko liikunnan ja urheilun orkesterissa ymmärtäen aluetoimijoiden itsenäisyys. Tältäkin osin näyttää valoisalta.

Lounaissuomalainen liikunta ja urheilu voikin taas kiristää purjeet ja hyödyntää myötätuulet, joita eri suunnista tuntuu olevan tarjolla. Kutsumme jäsenet, yhteistyökumppanit, alueen muut organisaatiot ja koko väestön nauttimaan näistä tuulista kanssamme tulevinakin vuosina.

Pasi Koski, puheenjohtaja

Liikunta

elämäntavaksi!

LiikUn toiminta keskittyi edellisen vuoden tapaan kolmelle valitulle päätoimialalle: liikkuva lapsuus, aktiivinen arki sekä elinvoimainen seuratoiminta. Valinnat perustuivat koko liikuntayhteisön yhteiseen menestyssuunnitelmaan, johon LiikU on sitoutunut muiden liikuntajärjestöjen tapaan. Huippu-urheilun tukemiseen LiikU osallistuu välillisesti innostamalla lapsia liikkumaan terveytensä kannalta riittävästi, ohjaaja- ja valmentajakoulutusta järjestämällä, seuratoimintaa tukemalla koulutuksin sekä palkitsemalla urheilugaaloissa menestyneitä urheilijoita, valmentajia, joukkueita sekä seuratyöntekijöitä.

Keväällä alueiden puheenjohtajat ja Olympiakomitean puheenjohtaja päättivät käynnistää keskustelut yhteistyöstä Olympiakomitean ja alueiden välillä. Lokakuussa neuvottelut yhteistyön tiivistämisestä jatkuivat ensin henkilöstötasolla ja 30.10. myös puheenjohtajien kanssa. Neuvotteluiden tuloksena päätettiin työstää vuoden 2018 aikana nk. yhteisen tekemisen malli ja aloittaa yhteistyö.

Alueellisella tasolla LiikU on käynyt neuvotteluja liikunnan ja urheilun tukemisesta sekä mukaan pääsemisestä eri hankkeisiin mm Satakuntaliiton, Varsinais-Suomen Liiton sekä alueen kuntien kanssa. Puheenjohtaja Pasi Koski ja aluejohtaja Jari Haapanen kuuluvat jäsenenä Aluehallintoviraston (AVI) Lounais-Suomen liikuntaneuvostoon. Lisäksi LiikUlla on kiintiöjäsenyys Turun seuraparlamentissa. Satakunnan ja Varsinais-Suomen kunnissa on vierailtu neuvottelujen merkeissä sekä lisäksi on järjestetty seutukuntakohtaisia tapaamisia. LiikU järjesti yhdessä Varsinais-Suomen AVIn kanssa alueen kuntien edustajille liikuntaseminaarin 21.–22.9., jossa mukana oli 38 osallistujaa.

LiikU on ollut mukana Turun seudun 11 kunnan liikunnan kehittämistyössä. Turun seutu - hyvinvoinnin malliseutu liikunnan keinoin vuonna 2017 - hankkeen hallinnointi on ollut LiikUn vastuulla. Hankkeen projektipäällikkönä LiikUn henkilöstöön kuuluvana toimii Anu Oittinen. Ohjausryhmän puheenjohtajana on Pasi Koski sekä ohjausryhmän jäsenenä Jari Haapanen. Kuvaus hankkeen toiminnasta on erikseen tässä vuosikertomuksessa.

Seuraparlamentti toimii jo alueen monessa kunnassa. Aluejohtaja on osallistunut Turun seuraparlamentin kokouksiin ja sen lisäksi LiikUn henkilökuntaa on vierailut eri kuntien seuraparlamenttien kokouksissa.

Muutoinkin kuntakumppanuus on tiivistynyt entisestään. Porin seuraparlamentin perustamisen valmistelu käynnistettiin syksyllä 2017.

LiikU toimi 28.–29.9. isäntänä Suomen Urheilujohtajajenioreiden Turun vierailulla. Vieraat tutustuivat Turun kaupungin liikuntatoimeen ja liikuntapaikkoihin sekä Paavo Nurmen kotitaloon ja Paavo Nurmi Festivals toimintaan. Illallisen isäntänä toimi Turun kaupungin yhteysjohtaja Antti Kirkkola. Toisena päivänä, Lauri Palmusen johdolla, vierailtiin Jarno Saarisen, Paavo Nurmen sekä muutaman muun merkittävän huippu-urheilijan haudalla. Päätöslounaan isäntänä toimi LiikUn kunniapuheenjohtaja Keijo Ketonen. Lounaalla Pasi Koski piti esitelmän ajankohtaisista liikunta-aiheista sekä esitteli LiikUn toimintaa.

Lisäksi LiikU on antanut toimintakertomuskauden aikana erilaisia lausuntoja, niin valtakunnallisella, alueellisella kuin paikallisellakin tasolla.

Uusia resursseja paikallistason onnistumiseksi -hanke

Kaikkien liikunnan aluejärjestöjen yhteinen URPO-hanke eli Uusia resursseja paikallistason onnistumiseksi -hanke jatkoi päivitetyllä sisällöllä vuonna 2017. Vuotta 2017 hallitsi kesäkuun loppuun asti Olympiakomitean Erasmus+Sport -rahoitteinen projekti Sports Club for Health (SCforH), missä kehitettiin kansainvälisesti seurojen harrasteliikuntatoimintaan uusia toimintamalleja. Erasmus+Sport -projektikoordinaattorin pestin tekemisen ansiosta alueiden yhteinen työntekijä voi entistä paremmin auttaa, liikunnan aluejärjestöjä, joko hakemaan itse tai liittymään kumppaniksi isompaan projektikonsortioon.

Hanketekijäverkoston laajentamiseen liittyen alueet käynnistivät yhdessä Olympiakomitean kanssa kaksivuotisen EU Sport 2020 -hankkeen OKM:n osarahoituksella. Syksyllä 2017 julkaistiin EU Sport 2020 -hankkeeseen liittyen raportti kansallisten EU -rahoitusten saamisesta liikunnan kehittämiseen vuosina 2014–2016.

Aluejärjestöjen aluejohtoryhmä ja alueiden yhteinen työntekijä olivat myös aktiivisesti valmistelemassa yhdessä alueiden sekä Olympiakomitean kanssa rakennettavaa ”Yhteisen tekemisen mallia (YTM)”. Yhteistyön parantamiseen tähtäävään YTM:iin liittyviä tilaisuuksia järjestettiin useita kesän ja syksyn aikana.

Yhteistyökumppaneina kaikilla alueilla oli vuonna 2017 S-hotellit majoitus- ja kokousyhteistyökumppanina, ja yhteistyösopimusta jatkettiin vuoden 2018 loppuun.

Talous

Yhdistyksen taloudellinen tilanne säilyi edelleen koh-
tuullisena. Tilinpäätös on 81.760,53 euroa ylijäämäi-
nen. Tuottojen kertymä on 2.088.295,65 euroa. Se
on suunnilleen saman verran kuin edellisellä tilikau-
della vuonna 2016. Oman pääoman osuus taseessa
on vuoden 2017 tuloksen jälkeen 356.016,85 euroa.
Oma pääoma vastaa noin kolmen kuukauden kiinteitä
kuluja.

Varsinaisen toiminnan osuus tuotoista on noin 50
prosenttia tuottojen kertymästä. Varsinaisen toimin-
nan kulujäämä on 948.575,40 euroa. Valtion perus-
avustuksen määrä oli 577.000 euroa. Sen osuus Liik-
Un kokonaiskustannuksista on noin 27 prosenttia.
Muun rahoituksen osuus on siten noin 1,5 miljoonaa
euroa. Siitä varsinaisen toiminnan osuus on vähän yli
miljoona euroa. Erilaisten kehittämis- ja hankeavus-
tusten määrä on noin 355.000 euroa, joista merkit-
tävin on valtakunnallisen seuratietojärjestelmän ke-
hittämisavustus – Seuraverkko.

Hallitus

Pasi Koski	puheenjohtaja
Markku Gardin	varapuheenjohtaja
Anne Taulu	varapuheenjohtaja
Ari Murtonen	jäsen
Jaana Määttä	jäsen
Arto Kuuluvainen	jäsen
Martti O. Virtanen	jäsen
Satu Mikola	jäsen
Tiina Okko	jäsen
Henry Toivari	jäsen
Tarja Mäki-Punto-Ristanen	jäsen
Satu Alanen	jäsen
Vesa Valkonen	jäsen

Hallitus kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Halli-
tuksen nimeämään työvaliokuntaan ovat kuuluneet
puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien lisäksi Satu
Mikola, Ari Murtonen sekä aluejohtaja. Lisäksi halli-
tuksen nimeäminä apueliminä toimivat seuraavat
työryhmät:

Elinvoimainen seuratoiminta: Hanna Kanasuo, Reijo
Hakorinta, Janne Koivisto, Miika Mikola, Heikki Suu-
tala, Miika Tyrkkö, Tiina Koivisto, Riikka Visa, Virpi
Mäkinen, Sami Rintamaa, Jarno Blomster ja Tapio
Saarni.

Menestyvää huippu-urheilua: Markku Gardin, Jari
Mäkelä, Jaakko Välimaa, Jarno Haanpää, Jari Neuvo-
nen, Kari Tuominen ja Jukka Pelkonen.

Lisää harrastamisen mahdollisuuksia-ryhmä: Janina
Andersson, Mikko Lehmijoki, Pikita Lempiäinen-
Koponen, Mervi Niemi, Tiina Koivisto, Maria Ulvi-
nen, Antti Rusi, Marja Hokkanen, Mari Jäppilä, Maija
Puolakanaho, Marie Rautio-Sipilä, Merja Markkanen,
Vesa Valkonen, Keijo Kuusela, Juha Virtanen ja Kari-
ta Toivonen.

Liikkuva Koulu -ryhmä: Sari Aaltonen, Bosse Ahl-
gren, Elina Alvoittu, Sarianna Helminen, Sanna Höy-
länen, Sampsa Koivunen Tanja Kolehmainen, Tia
Kraft, Annika Mattila, Pekka Teittinen, Elli Sainio,
Maija Puolakanaho, Mervi Niemi, Sari-Nummila-
Piispanen, Annukka Muuri, Marie Rautio-Sipilä, Lasse
Rahkonen, Anna Salminen, Tuuli Salospohja, Inna-
Brita Sartomaa, Veli-Pekka Virtanen, Liisa Taimen,
Juha Virtanen ja Karita Toivonen.

Varhaiskasvatuksen ryhmä: Vesa Havell, Jaana Hali-
nen, Iia Vuorinen, Johanna Gadd, Anna Karlsson,
Tiina Lehto, Maria Hokkanen, Sanna Taimi, Pasi Pih-
lavisto, Carmela Serni, Ulla Soukainen, Johanna Sil-
vius, Marja Miettinen, Keijo Kuusela, Karita Toivo-
nen

Lisää liikettä nuorille ja aikuisille yhteistoimintaryh-
mä: Janina Andersson, Teija Hakala, Hannele Lyytik-
kä, Kari Uronen, Tiina Koivisto, Kimmo Kamppila,
Virpi Mäkinen, Elina Rautanen, Juha Koskelo, Tino-
Taneli Tanttu ja Jukka Läärä.

LiikUn hallitus päätti vuoden 2017 kokouksissaan
muun muassa

- järjestää maakunnalliset Urheilugaalat, Varsi-
nais-Suomen Urheilugaalan Turussa sekä
Satakunnan Urheilugaalan Porissa
- valita maakunnallisissa Urheilugaaloissa palkit-
tavat henkilöt ja tahot
- Porin toimitilan muutosta Puuvillan tiloihin
jatkaa Turun seutukunta - hyvinvoinnin malli-
seutukunta liikunnan keinoin –hankkeen eli
rajattomasti liikuntaa Turun Seudulla hallin-
nointia
- hyväksyä uusia sekä erottaa jäseniä
- matkakustannusten korvauksista LiikUssa
sekä toiminnan organisoinnista
- esityksistä vuosikokoukselle, niin toiminta- ja
taloussuunnitelmaksi kuin toimintakertomuk-
sesta ja tilinpäätöksestä
- käynnistää eri hankkeita ja hallinnoida viiden
alueen yhteistä hanketta ”Liikkuva varhaiskas-
vatus”.

Kokouksissaan hallitus seurasi muun muassa

- LiikUn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumisista
- Olympiakomitean toimintaa ja Olympiakomitean sekä alueiden välistä yhteistyötä
- sote-työtä sekä liikunnan ja LiikUn sekä sote-valmistelun yhteistyötä
- LiikUn LiPaKe-hanketta, joka valittiin vuoden 2017 KKI-hankkeeksi
- Työhyvinvoiva koulu -hanketta
- toimikuntien ja työryhmien työskentelyä
- eri hankkeiden etenemistä.

Kevätkokous

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 11.4.2017 Porissa, Porin Yliopistokeskuksen tiloissa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pekka Peltonen ja sihteerinä aluejohtaja Jari Haapanen.

Ennen varsinaisen kokouksen alkua kuultiin FT Riikka Turtiaisen alustus aiheesta ”Sosiaalisen median mahdollisuudet urheilumaailmassa” sekä LiikUn leiritoiminnan kehittäjä Jurkka Virtalan ja Pitkis-Sportin leiripäällikkö Juha Virtasen esitykset LiikUn kesän leiritoiminnasta.

Puheenjohtaja Pasi Koski avasi kokouksen luoden vuosikatsauksen menneeseen vuoteen. Hän totesi liikuntajärjestöjen roolin kasvavan tulevaisuudessa, koska ihmiskunta elää tällä hetkellä suurimman liikkumattomuuden uhan alla kuin koskaan aikaisemmin. Liikkumattomuus maksaa LiikUn alueella yhteensä n. 250 miljoonaa euroa vuodessa. Koski totesi viimeisimpien selvitysten osoittavan, että jopa 90 % nuorista on jossakin vaiheessa ollut mukana seuratoiminnassa. Lisäksi Koski mainitsi liian pitkään kestäneen liikuntajärjestökentän muutostyön olevan edelleen kesken. LiikUn hän kertoi olevan yhden maamme parhaista liikuntajärjestöistä.

Kokouksessa käsiteltiin ja hyväksyttiin LiikUn vuosikertomus ja vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2016.

Kevätkokous valitsi ehdollepanotoimikunnan valmistelemaan syysvuosikokouksessa tehtäviä LiikUn puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valintaa. Toimikuntaan valittiin Timo Santavuo puheenjohtajaksi ja jäseniksi, Saara-Sofia Siren, Markku Mattila, Reijo Kallio, Jukka Tuominen ja sihteeriksi aluejohtaja Jari Haapanen.

Kevätkokous päätti LiikUn jäsenmaksuksi vuodeksi 2017 hallituksen esityksen mukaisesti 60 euroa jäseneltä. Kokouksessa oli läsnä viisi LiikUn jäsenyhdistystä.

Syyskokous

Sääntömääräinen syyskokous pidettiin Kankaisten Kartanossa Maskussa 20.11.2017. Kokouksen puheenjohtajana toimi Jyrki Kangas ja sihteerinä oli aluejohtaja Jari Haapanen. Kokouksessa oli edustettuna 15 LiikUn jäsenyhdistystä.

Maskun kunnan vapaa-aikatoimen päällikkö Jyrki Kangas toivotti kokousväen tervetulleeksi Maskuun. Hän esitteli Maskun kunnallista liikuntatoimintaa ja liikunnan olosuhteita sitten vuoden 1977.

Suomen Olympiakomitean toimitusjohtaja Mikko Salonen esitteli uuden Olympiakomitean painopistealueita, tavoitteita ja ajankohtaisia asioita. Puheenvuoron jälkeen käytiin vilkasta yleiskeskustelua.

Kokouksen avauspuheenvuorossa puheenjohtaja Pasi Koski kertoi liikkeellä olevan paljon positiivisia asioita. Suomi on viettänyt 100-vuotisjuhlaa, talouden ennusteet ovat hyvät erityisesti Lounais-Suomessa, liikunnan ja urheilun järjestö rakenne on selkiytymässä, sponsorointi on sponsoribarometrin mukaan kasvamassa, seurakentän tilanne on seurattukimpuksen mukaan myönteinen ja seuroissa harrastavia lapsia on enemmän kuin aikaisemmin. Lisäksi LiikUn vuosi on ollut hyvä, joten saavutetuista tuloksista voidaan olla ylpeitä.

Kokous hyväksyi LiikUn toiminta- ja taloussuunnitelman vuodeksi 2017. Kokous valitsi ehdollepanotoimikunnan esityksestä LiikUn puheenjohtajaksi edelleen Pasi Kosken. Varapuheenjohtajiksi valittiin, Anne Taulun pyydettyä eroa, Tarja Mäki-Punto-Ristanen ja Martti O. Virtanen. Hallituksen jäseniksi vuosiksi 2018–2019 valittiin Satu Mikola, Mari Kauristola, Marko Kononen, Henry Toivari ja Vesa Valkonen.

Tilintarkastajiksi vuodeksi 2018 valittiin Toni Koivu HT ja Veikko Kokkonen HT sekä heille varahenkilöiksi Kalle Laaksonen KHT ja Juha Välimäki KHT.

Palkitseminen

LiikUn huomioimiset

Toimintakertomusvuoden aikana ei kutsuttu uusia kunniajäseniä. Keijo Ketonen on LiikUn kunniapuheenjohtaja ja kunniajäseniä ovat Reijo Kallio, Timo Santavuo, Tapani Liski ja Markku Mattila.

LiikU myöntää vuosittain ansiomerkkejä seuratoiminnassa ansiotuneille henkilöille. Ansiomerkkin vuonna 2017 ovat saaneet;

LiikUn standaaari

Liedon Parma ja Pyhärannan Myrsky

Kultainen ansiomerkki

Impilä Riitta (Pyhärannan Myrsky), Kangas Jyrki (Maskun kunta) ja Pätsi Markku (Pyhärannan Myrsky)

Hopeinen ansiomerkki

Kaupinsalo Kimmo (Pyhärannan Myrsky), Koivuniemmi Jouni (SPL Länsi-Suomen piiri), Laivo Jarkko (Pyhärannan Myrsky), Laivoranta-Nyman Susanna (Perusturvakuntayhtymä Akseli) ja Varjonen Jouni (Pyhärannan Myrsky)

Tunnustuslevyke

Arola Anu (Pyhärannan Myrsky) ja Peltoniemi Noora (Pyhärannan Myrsky)

Muistomitali

Ahola Kelpo (Satakunnan Osuuskauppa) ja Jalamo Olli (kouluttaja)

Urheilugaalat

LiikU toteutti vuonna 2017 kolmannen kerran maakunnalliset Urheilugaalat Porissa ja Turussa. Gaaloissa palkittiin vuoden 2016 ansioituneet henkilöt ja tahot. Ratkaisu osoittautui onnistuneeksi sillä Logomossa Turussa oli paikalla yli 700 juhluvieraista ja Porissa Cygnaeuksen juhlatilassa 486 juhlijaa. LiikU valitsi vuoden 2017 parhaat yhdessä Turun, Porin ja Rauman Urheilutoimittajien kerhojen kanssa. Valinnat tehdään erikseen Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueilta.

Satakunnan vuoden 2017 palkitut (palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa 10.2.2018):

Urheilukulttuurin edistäjä: Pesäkarhut
Elämänura: Jukka Laaksonen
Vuoden Jokeripalkinto: Pallosalamat, Musa
Vuoden Urheiluvaikuttaja: Rauno Mokka
Vuoden Urheiluteko: Liisa Lilja
Vuoden Joukkue: VaLePa
Vuoden Valmentaja: Sami Kurttila
Vuoden Nuori Urheilija: Julia Valtanen

Vuoden Urheilija: Leo-Pekka Tähti
Vuoden Akatemiaurheilija: Jesperi Kotkaniemi
Vuoden Läpimurto: Juho Valtanen
Vuoden Työyhteisöliikuttaja: Satakunnan Osuuskauppa
Vuoden Urheilumarkkinointiteko: Pitsiturnaus, Rauman Lukko
Satakuntalainen Vuoden Urheiluseura: Porin Golfkerho ry
Vuoden sinettiseura: Huittisten Voimistelu ja Liikunta Satakuntalaisen urheilu-ura; Heli Krogell, Sari Marjamäki ja Harri Eloranta
Satakunnan Urheilugaalan erikoispalkinto: Jouko Färd
Vuoden koulu-seura yhteistyö: Rauman seuraparlamentti
Vuoden liikuttajakunta: Karvia

Varsinais-Suomen vuoden 2017 palkitut

(palkittiin Varsinais-Suomen Urheilugaalassa 27.1.2018):

Urheilukulttuurin edistäjä: TS-Korttelijat
Elämänura: Liisa Peltola
Vuoden Jokeripalkinto: Jyrki Kukko
Vuoden Urheiluvaikuttaja: Heikki Wala
Vuoden Urheiluteko: FC TPS:n nousu takaisin Veikkausliigaan
Vuoden Joukkue: LP Viesti
Vuoden Valmentaja: Joonas Iisalo
Vuoden Nuori Urheilija: Elli Pikkujäämsä
Vuoden Urheilija: Teemu Rannikko
Vuoden Akatemiaurheilija: Helmi Murto
Vuoden Läpimurto: Jasper Lindsten
Vuoden Työyhteisöliikuttaja: Bayer Oy
Vuoden Sykähdyttävien Urheilutapahtuma: FC TPS:n nousu takaisin Veikkausliigaan
Koulu/seurat yhteistyöpalkinto: Raision kaupunki
Paavo Nurmi -keskuksen kannustus-palkinto: Aleksii Elias Ruohonen
Varsinais-Suomen Hall of Famen ensimmäinen kunnia-gallerian jäsen: Paavo Nurmi

Jäsenseurojen valitsemat vuoden seuratyöntekijät

Aurinko Golf	Urjanheimo Heidi
Euran Raiku	Suojanen Erkki
Kaarinan Pojat	Heikkanen Evelina
Lahjan Tytöt	Nortela Isa
Merimaskun Ahto	Sirola Racel
Perniön Urheilijat	Jokela Jani
Piikkiön Kehitys	Fagerlund Veijo
Porin Golfkerho	Kalmi Hannes
Porin Judoseura Fudoshin	Salonen Sami
Pyhärannan Myrsky	Kaupinsalo Kimmo
Segelföreningen i Björneborg	Wiksten Heikki
Tanssiseura Sekahaku	Vuorinen Erja
Turun Työpaikkaliikunta	Holla Olavi
Yterin Golf	Ruohomaa Hannu

Kuntien valitsemat vuoden seuratyöntekijät

AURA	Saarinen Markku	Auran Palokunnan Urheilijat
EURAJOKI	Perämäki Anssi	Luvian Veto
HARJAVALTA	Alanko Alpo	Harjavallan Jymy
HUITTINEN	Mäkelä Reijo	LP Vampula
JÄMIJÄRVI	Lehtonen Kimmo	Jämin Lennokkiharrastajat
KAARINA	Eskelinen Siiri	Kaarinan Taitoluistelijat
KANKAANPÄÄ	Männistö Tapani	Kankaanpään Maila
KARVIA	Tuuliniemi Päivi	Karvian Kiri
KEMIÖNSAARI	Ivars Sven	FC Boda
KOKEMÄKI	Turto Eija	Kokemäen Kova-Väki
KOSKI TL	Naumi Tero	Kosken Kaiku
KUSTAVI	Stenij Jukka	Kustavin Ahto
KÖYLIÖ	Koivisto Tiina	Köyliön Lallit
LAITILA	Kiviö Juha	Laitilan Jyske
LIETO	Suominen Johannes	Lieto-Koris
LOIMAA	Mäkelä Tuomo	Prättä-Jouset
LUVIA	Järviö Tarja	Luvian Ratsastajat
MARTTILA	Kanasuo Teemu	Marttilan Murto
MERIKARVIA	Lemmenranta Raimo	Merikarvian Into
MYNÄMÄKI	Aaltonen Jarmo	Mynämäen Isku
NAANTALI	Laakso Jarno	Naantalin Koripalloilijat
NAKKILA	Heinola Jarmo	Nakkilan Jääkolkkaajat
NOUSIAINEN	Varjonen Tommi	Nousiaisten Ryhti
ORIPÄÄ	Markula Merja	Oripään Vesa
PAIMIO	Aakula Ilkka	Paimion Urheilijat
POMARKKU	Schulze Pirjo	Pomarkun Naisvoimistelijat
PORI	Seppälä Lasse	Porin NMKY
PYHÄRANTA	Aerila Ville	Ihoden Kiri
PÖYTYÄ	Reinikainen Marko	Pöytyän Kaima
RAISIO	Poskiparta Satu	Raision Pyryt
RAUMA	Tiira Pekka	Rasti-Lukko
RUSKO	Koivisto Arttu	Ruskon amerikkalainen jalkapallo
SALO	Ketonen Juha	Salon Vilpas Koripallo
SAUVO	Eriksson Taina	Sauvon Naisvoimistelijat
SIIKAINEN	Silvola Keijo	Siikaisten Sis
SOMERO	Korpi-Seppälä Kimmo	Someron Voima
SÄKYLÄ	Erkkilä Karita	Karhukopla
TURKU	Rajamäki Pirjo	Turun Urheiluliitto
ULVILA	Timgren Mari	Ulvilan Pesä-Veikot
UUSIKAUPUNKI	Aalto Marko	Kalannin Pallo -65
VEHMAA	Lännistö Jarmo	UHV Bulls

LiikUn jäsenet

Järjestöjäsenet (29 kpl)

Hengitysliitto HELI ry, Lounais-Suomen Taitoluistelu ry, Paavo Nurmi -keskus kannatusyhdistys ry., Satakunnan Hiihto ry, Satakunnan Pesäpallo ry, Satakunnan Suunnistus ry, Soveltava Liikunta SoveLi ry, Suomen Ampu-
maurheiluliitto ry, Suomen Jousiampujain liitto ry, Suomen Jääkiekkoliitto ry, Suomen Jääkolkkaliitto ry, Suo-
men Käsipalloliitto ry, Suomen Lentopalloliitto ry, Suomen Pesäpalloliitto ry, Suomen Ratsastajainliitto ry, Suo-
men Salibandyliitto ry, Suomen Taitoluisteluliitto ry, Suomen Tennisliitto ry, Suomen Voimisteluliitto ry,
SVULn Satakunnan piiri ry, SVULn Varsinais-Suomen piiri ry, TULn Satakunnan piiri ry, TULn Varsinais-
Suomen piiri ry, Varsinais-Suomen Hiihto ry, Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry, Varsinais-Suomen Pesis ry,
Varsinais-Suomen Suunnistus ry, Varsinais-Suomen Sydänpiiri ry, Varsinais-Suomen Yleisurheilu VARSY ry.

Liikunta- ja urheiluseurajäsenet (231 kpl)

Aboa Aquanauts ry, Agility-Team Turku ry, Ahlaisten Urheilijat ry, Angelniemen Ankkuri ry, Aura Golf ry,
Auranmaan Painiseura ry, Aurinko Golf ry, BC Sisä ry, Budokwai ry/Taekwondo Team Turku, Club Cucaracha
Yläne ry, COCO Sport ry, DC Diamond ry, Eurajoen Keilailuliitto ry, Eura-Kauttuan Urheilijat ry, Euran Nais-
voimistelijat ry, Euran Pallo ry, Euran Raiku ry, FC Halikko ry, FBT Karhut United ry, Fera ry, Floorball Club
Turku (FBC) ry, Grappling Team Pori ry, Halikon Hakoniskat ry, Harjattula Golf & Country Club ry, Hiisirasti
ry, Hinnerjoen Yritys ry, Hirvensalon Heitto ry, Honkajoen Seudun Urheilijat ry, Honkilahden Vesat ry, Huit-
tisten Liikunta ja Voimistelu ry, Huovinretki ry, Ihoden Kiri ry, Kaarina Motocross ry, Kaarinan Pojat ry, Kalan-
nin Vankka ry, Kankaanpään Maila ry, Kankaanpään Seudun Leisku ry, Kankaanpään Suunnistajat ry, Kankaan-
pään Urheilijat ry, Karkun Hyvinvointikeskus Tietoisuuden ystävät ry/Sastamalan Aikikai ry, Karunan Urheilijat
ry, Karvian Kiri ry, Kiekko-67 Juniorikiekko ry, Kiiikoisten Kirma ry, Kiskon Kiskojat ry, Kokemäen Kerhoam-
pujat ry, Kokemäen Naisvoimistelijat ry, Kosken Kaiku ry, Kotimäen Ratsastajat ry, Kuparikiekko Jr ry, Kusta-
vin Ahto ry, Kuusjoen Humu ry, Kyläsaaren Kajastus ry, Köyliön Lallit ry, Lahjan Tytöt ry, Laitilan Jyske ry,
Lapin Salama ry, Lassilan Louhu ry, Lauttakylän Luja ry, Liedon Naisvoimistelijat ry, Liedon Pallo ry, Liedon
Parma ry, Liikkeelle K-18 ry, Loimaan Jankko ry, Loimaan Korikonkarit ry, Loimaan Palloilijat Junioripesis ry,
Loimi-Kiekko ry, Luoteis-Satakunnan Ratsastajat ry, Luvian Ratsastajat ry, Luvian Veto ry, Maarian Mahti ry,
Maarian Reipas ry, Mailajuniorit ry, Marttilan Murto ry, Maskun Kataja ry, Merikarvian Seudun Ampujat ry,
Merimaskun Ahto ry, Mesuca Basket ry, Metsämaan Urheilijat ry, Muurlan Vihuri ry, Mynämäen Isku ry, My-
nämäen Seudun Latu ja Polku ry, Naantalin Löyly ry, Naantalin Taekwondo ry, Naantalin Voimistelijat ry, Nak-
kilan Paterit ry, Nakkilan Vire ry, Nesteen Soutajat ry, Nice Futis ry, Noormarkun Koitto ry, Noormarkun
Nopsa ry, Nousiaisten Susi ry, Oripään Urheilijat ry, Paattisten Pamaus ry, Paimion Haka ry, Paimion Naisvoi-
mistelijat ry, Paimion Rasti ry, Paimion Urheilijat ry, Paraisten Nappulat ry, Paraisten Sport ry, Peimarin Latu
ja Polku ry, Peli-Veljet Panelia ry, Perniön Urheilijat ry, Perttelin Peikot ry, Petanque Club de Pori ry, Piikkiön
Kehitys ry, Piikkiön Palloseura ry, Porin Jujutsuseura ry, Porin Judoseura Fudoshin ry, Porin Kendoseura ry,
Porin Minigolf-Aces ry, Porin Naisvoimistelijat ry, Porin Narukerä ry, Porin Salibandyseura ry, Porin Shotokan
Karate Dojo ry, Porin Tae Kwon Do ry, Porin Taitoluistelu ry, Porin Tarmo ry, Porin Veto ry, Porin Ässät ry,
Punkalaitumen Kunto ry, Pyhärannan Myrsky ry, Pöytyän Urheilijat ry, Raisio Futis ry, Raision Jumpparit ry,
Raision Kuula ry, Raision Loimu juniorit ry, Raision Nuorisokiekko ry, Raision Pyryt ry, Raision Rinkka ry, Ras-
ti-Lukko ry, Rauman Judoseura Samurai ry, Rauman Latu ry, Rauman Lukko ry, Rauman SalBa ry, Rauman Tai-
toluistelijat ry, Rauman Urheilijat ry, Reposaaen Urheilijat ry, Runosmäen Urheilijat ry, Ruskon Naisvoimiste-
lijat ry, Ruskon Yritys ry, Rymättylän Soihtu ry, Salibandy Naantali ry, Salo Golf ry, Salon Karateklubi ry, Salon
Ratsastusseura ry, Salon Vilpas Koripallo ry, Sauvon Naisvoimistelijat ry, Sauvon Urheilijat ry, SBS Wirmo ry,
Segelföreningen i Björneborg BSF ry, Siikaisten Sisä ry, Skating Team Raisio ry, Someron Esa ry, Someron Li-
ikunta ry, Someron Pallo lentopallo ry, Suomen Yuishinkai ry, Säkylän Karhukopla ry, Säkylän Naisvoimistelijat
ry, Säkylän Urheilijat ry, Taivassalon Tahti ry, Tanssiseura Sekahaku ry (ent. Lavatanssikerho Sekahaku), Tans-
siurheiluseura Bolero ry, Tanssiurheiluseura Fregolina ry, Tanssiurheiluseura Oikea Rytmi ry, Tanssiurheilu-
seura Swivel ry, Tarvasjoen Urheilijat ry, TPS Juniorijääkiekko ry, TPS Salibandy ry, Turku Aikikai ry, Turku
Disco & Show Dancers ry, Turku-Pesis ry, Turun Amerikkalainen Jalkapallo ry, Turun Atleettikerho ry, Turun
Ju-Jutsuseura ry, Turun Kisa-Veikot ry, Turun Kontaktikarataseura ry, Turun Laskuvarjourheilijat ry, Turun
Latu ry, Turun Liikuntaseura ry, Turun Moottorikerho ry, Turun Nappulaliiga ry, Turun NMKY ry, Turun Pal-
lokerho ry, Turun Pursiseura ry, Turun Pyrkivä ry, Turun Ratagolfseura ry, Turun Riento ry, Turun Riennon
Koripallo ry, Turun Riennon Taitoluistelu ry, Turun Rientävä ry, Turun Ringette ry, Turun Seudun Agilityur-
heilijat ry, Turun Seudun Ampujat ry, Turun Seudun Nyrkkeilijät ry, Turun Sirkus ry, Turun Slalomseura ry,
Turun Soutajat ry, Turun Soutupiiri ry, Turun Sulka ry, Turun Suunnistajat ry, Turun Toverit ry, Turun Työ-

paikkaliikunta ry, Turun Tähtitanssi ry, Turun Urheiluliitto ry, Turun Urheiluratsastajat ry, Turun Weikot ry, Turun Voimistelijat ry, TVS-Tennis ry, Ulvilan Pesä-Veikot ry, Ulvilan Ura ry, Ulvilan Voimistelu ja Liikunta ry, Ura-Basket ry, Uudenkaupungin Ratsastajat ry, Vahdon Tuisku ry, Vanhankylän Alku ry, Varsinais-Suomen Veteraaniurheilijat ry, Vartsalan Sauva ry, VG-62 ry, Vehmaan Kiisto ry, Voimistelu- ja urheiluseura Kytö ry, West Coast Racing ry, Yläneen Kiri ry, Åbo Lawn-Tennis Klubb ry

Vuoden 2017 aikana LiikUn jäseneksi liittyivät seuraavat yhdistykset: Turun Jääkiekkotuomarit ry, SPL Länsi-Suomen piiri ry, Porin Golfkerho ry

Vuoden 2017 aikana erosivat tai poistettiin LiikUn jäsenyydestä seuraavat yhdistykset: WauDeAplles ry, SPL Satakunnan piiri ry, SPL Turun piiri ry, Liedon Kyuokushin ry, Kaarinan Naisvoimistelijat ry, Lavian Kisa ry ja Piikkiön Karhu ry.

Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla

Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla -hankkeen (RLTS, 2011–2016) tavoitteena on ollut liikuntapalvelujen parantaminen alueellisella yhteistyöllä aktiivisen elämäntavan ja alueen vetovoimaisuuden edistämiseksi. Hankkeessa ovat olleet mukana Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Turku ja Sauvo. Hanketta on hallinnoinut Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry. Hankkeen rahoitus on tullut mukana olevista kunnista (0,30 €/asukas). Lisäksi on saatu aiemmin ulkopuolista rahoitusta Varsinais-Suomen liitolta sekä opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Hankkeen päätyttyä vuoden 2016 lopussa yhteistyötä päätettiin jatkaa samoilla periaatteilla. Vuoden 2017 aikana käytiin runsaasti periaatekeskustelua yhteistyön painopisteistä ja erityisesti Turun mukanaolosta sekä rahoitusosuudesta.

Käytännössä yhteistyö jatkui seuraavien osa-alueiden puitteissa:

Nuorten seudullista matalan kynnyksen toimintaa, Mihiä (www.mihi.fi) kehitettiin edelleen. Toimintaryhmiä oli syksyllä 2017 85, joista Turussa 38 ja muissa kunnissa 47. Osallistujamäärät ovat olleet edelleen vaihtelevia (0-40 per ryhmä) ja nuoria houkuttelevan toiminnan ja oikeanlaisen viestinnän kehittäminen on edelleen yksi isoimpia haasteitamme.

Ikäihmisten Wertaisliikuttajakoulutus kokosi yhteen 130 liikuntakaveritoiminnasta kiinnostunutta Liedon monitoimitalolle 30.3.2017. Toiminta jatkuu edelleen aktiivisena kymmenien liikuntakavereiden ja wertais-toimijoiden ansiosta kunnissa.

Vertaiset toimivat kuntien ohjaajien ”apuohjaajina”, omien wertaisryhmiensä vetäjinä tai omissa yhdistyksissään (esim. eläkeläisyhdistykset) wertaisliikuttajina. Saattajakortti (www.liiku.fi/saattajakortti/) on jo vakiinnuttanut paikkansa yhteisenä liikuntaa helpottavana työkaluna erityisryhmillä.

Seuratoiminnan tukemisessa ja kehittämisessä on keskitytty kehittämään seuroille maksuttomia koulutuksia RLTS-hankekunnissa (www.liiku.fi/rajattomatseurakoulutukset) yhteistyössä seurojen, kuntien ja LiikUn kesken.

Seuraverkon kehittäminen etenee OKM:n rahoituksella

Pääosin OKM:n rahoituksella luotu seuratiedon koostamisen ja käsittelyn sekä seurojen avustusprosessin helpottamisen työkalu, Seuraverkko (www.seuraverkko.fi) on leviämässä laajemmin kaikkialle Suomeen. Sen kehittämistyötä on tehty vuodesta 2014 lähtien pääasiassa OKM:n rahoituksella. Vuoden 2017 aikana se oli käytössä 20 kunnassa ja noin 2 000 seuralla. OKM:n seuratuki haettiin jälleen Seuraverkon kautta.

Viestinnällä vaikuttaminen

Liikunnan julkikuvan vahvistaminen sekä positiivinen liikuntaviestintä ovat hankkeen tavoitteita. Yhteiset linjaukset siitä, miksi liikunta on tärkeä osa kuntakenttää, mitkä ovat sen kehittämisen keskeiset painopisteet ja millä toimenpiteillä ja työkaluilla saamme paras aikaiseksi, helpottavat liikunnan esille nostamista kunnissa. www.liiku.fi/ulos -sivusto ja Likiliikkuja ovat olleet yhteistyön viestinnällisiä työkaluja. Viimeisin avaus on vaikuttajaviestinnän (kuntien liikuntapäätäjät ja -vaikuttajat) kehittäminen LiikuntAsiaa-uutiskirjeen ja -sivuston kautta.

Vuoden 2017 aikana Seuraverkko otettiin käyttöön avustusten jaon sähköisenä työvälineenä 20 kunnassa. Lisäksi OKM:n seuratuki haettiin kolmatta kertaa Seuraverkon kautta, vuonna 2017 täysin sähköisesti.

Liikkuva lapsuus

LiikU on toiminut lasten ja nuorten liikunnan Lounais-Suomen alueellisena kehittäjänä ja koordinaattorina. Keskeinen tavoitteemme on ollut edistää lasten ja nuorten päivittäistä liikkumista yhdessä paikallisten ja valtakunnallisten liikuntatoimijoiden kanssa.

Lasten ja nuorten liikunnan keskeiset yhteistyötahot ovat valtakunnan tasolla olleet: Olympiakomitea, lajiliitot, Suomen Vammaisurheilu, Soveltava Liikunta, Liikkuva koulu -ohjelma, Liikunnan ja kansanterveyden edistämisen säätiö (Likes), Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ja Opetushallitus (OPH). Paikallistaso- keskeisimmät yhteistyötahot ovat Aluehallintovirasto (AVI), kunnat eri hallintokuntineen, lajiliittojen alueelliset organisaatiot sekä urheiluseurat.

Liikkuvan lapsuuden tärkeimmät painopisteet 2017:

1. Tunti liikettä koulupäivään
2. Lisää harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän aikana, urheiluseuroissa ja lasten loma-aikana
3. Liikkuva varhaiskasvatus

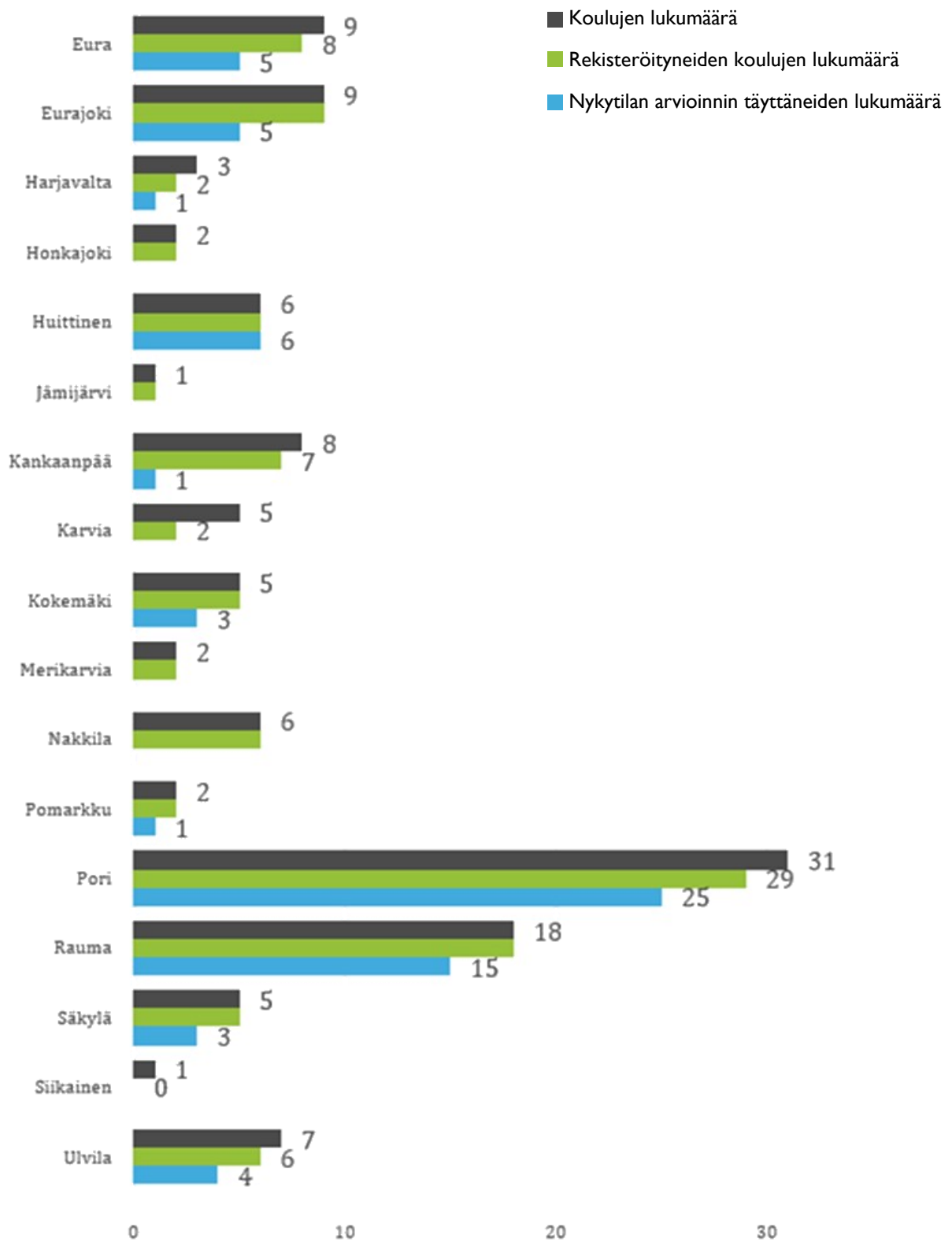
I. Tunti liikettä koulupäivään perusopetuksessa, Liikkuva koulu -ohjelma Lounais-Suomessa

Valtakunnallinen Liikkuva koulu -ohjelma oli toista vuotta hallitusohjelman kärkihankkeena. Ohjelman tavoite on: ”Tunti liikuntaa jokaisen peruskoululaisen päivään.”

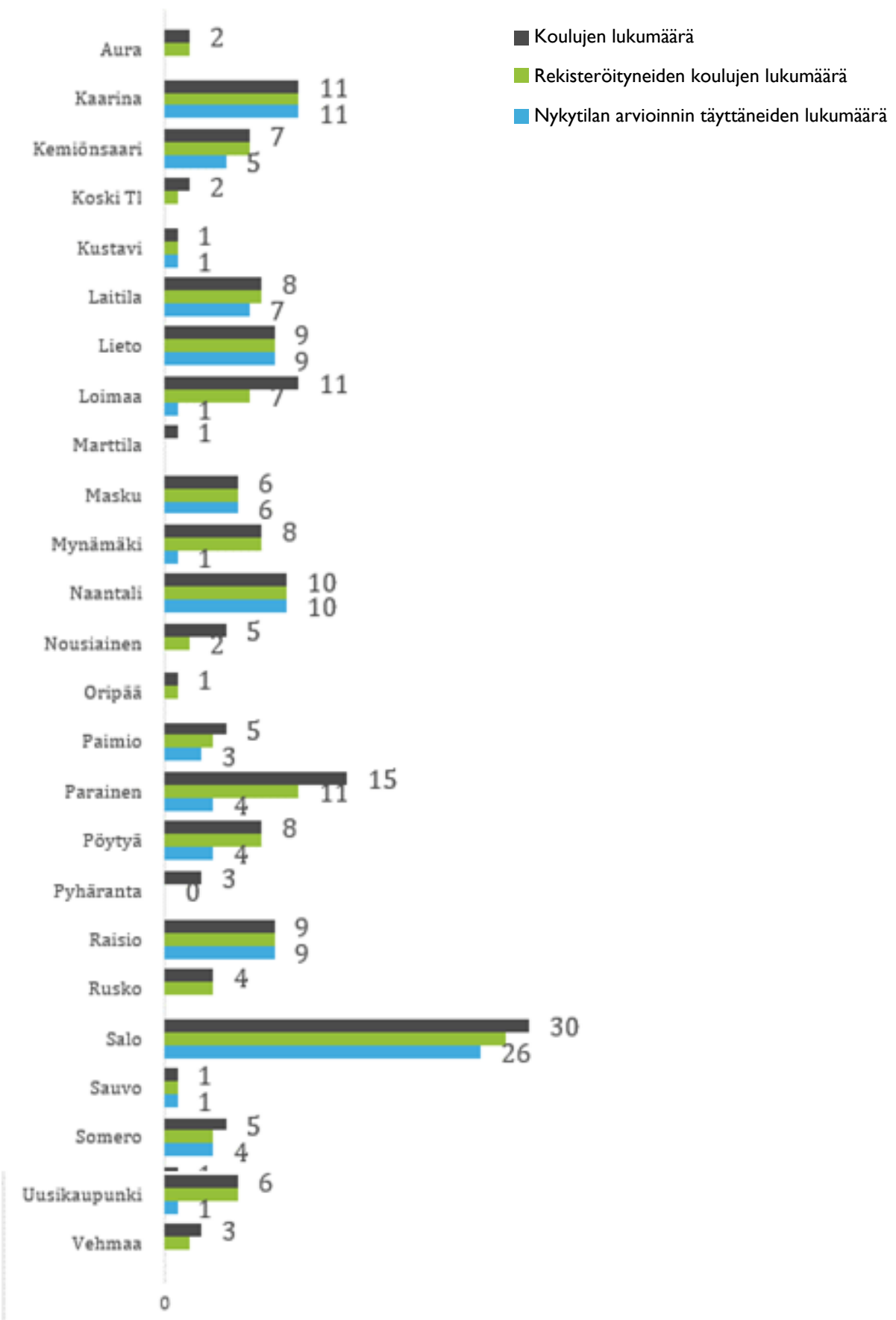
LiikU on toiminut Liikkuva koulu -ohjelman edistäjänä ja eri toimijoiden verkottajana Lounais-Suomen alueella tehden yhteistyötä valtakunnallisesti muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteenamme oli, että 80 % Lounais-Suomen kouluista on rekisteröitynyt Liikkuvaksi kouluksi vuoden 2017 loppuun mennessä. Vuoden 2017 lopussa 298 koulua oli rekisteröitynyt Lounais-Suomen alueelta Liikkuvaksi kouluksi. Prosentuaalisesti tämä tarkoittaa, että 89 % Varsinais-Suomen maakunnan kouluista (188 koulua) ja 92 % Satakunnan maakunnan kouluista (110 koulua) oli lähtenyt mukaan liikunnallistamaan koulupäivää. Rekisteröitymisen jälkeen koulut täyttivät nykytilan arvioinnin, jonka tarkoituksena on toimia kehittämisen työvälineenä. 62 % kouluista (207 koulua) on täyttänyt nykytilan arvioinnin vähintään kerran.

Tilasto: Liikkuvat koulut kuntakohtaisesti (Satakunta)

Tilasto: Liikkuvat koulut kuntakohtaisesti (Varsinais-Suomi)

Lounais-Suomen Liikkuva koulu -verkosto on koontunut vuoden aikana kolme kertaa Turussa (SuperParkissa, Pääskyvuoren ja Lausteen kouluilla). Kokoontumisten tavoitteena on ollut tutustuminen, osaamisen jakaminen ja kehittämissideiden saaminen toisilta.

Lounais-Suomen Liikkuvien koulujen opintomatka järjestettiin 26.9. Poriin. Aamupäivällä luokanopettajat tutustuivat Ruosniemen alakouluun ja yläkoulun opettajat Kuninkaanhaan yläkouluun. Iltapäivällä molemmat ryhmät tutustuivat Kaarisillan yhtenäiskouluun. Tutustumismatkalle osallistui 51 koulutoimijaa.

LiikUlla on toiminut vuoden aikana yksitoista aktiivista Liikkuva koulu -mentoria: Ahlgren Bo-Eric, Berlin Johanna, Koskinen Mika, Ranta Olli, Taimen Liisa, Tenho Tiina, Toivonen Karita, Tuomisto Krista, Tuusvuori Timo, Virtanen Juha ja Virtanen Veli-Pekka. Mentorit toimivat Liikkuville kouluille apuna toiminnan käynnistämässä ja kehittämisessä koulukohtaiset tarpeet huomioiden. Mentorit ovat osallistuneet valtakunnalliseen mentoritapaamiseen, Lounais-Suomen Liikkuva koulu -seminaariin sekä yhteisiin kehittämissalavereihin.

Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset

LiikU on tiedottanut kuntatoimijoita Liikkuva koulu -ohjelman kehittämisavustuksista sekä sparrannut halukkaita kuntatoimijoita hakemusvaiheessa.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston rahoittamia Liikkuva koulu kuntahankkeita olivat Satakunnan maakunnasta: Euran kunta (15 000 €), Eurajoen kunta (6000 €), Huittisten kaupunki (5000 €), Kankaanpään kaupunki (11 000 €), Karvian kunta (5 000 €), Kokemäen kaupunki (20 000 €), Nakkilan kunta (17 000 €), Porin kaupunki (54 000 €), Rauman kaupunki (10 000 €), Säkylin kunta (7 000 €), Ulvilan kaupunki (14 000 €) sekä Varsinais-Suomen maakunnasta: Kemiönsaaren kunta (5 000 €), Laitilan kaupunki (8 000 €), Liedon kunta (28 000 €), Maskun kunta (3 000 €), Paraisten kaupunki (suomen ja ruotsinkielinen opetustoimi) (18 000 €), Pöytyän kunta (5 000 €), Raision kaupunki (30 000 €), Salon kaupunki (29 000 €), Someron kaupunki (10 000 €), Taivassalon kunta (6 000 €), Turun kaupunki (315 000 €), Uudenkaupungin kaupunki (14 000 €) ja Vehmaan kunta (5 000 €).

Toisen asteen Lounais-Suomen aluehallintoviraston rahoittamia Liikkuva koulu kuntahankkeita olivat: Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä (53 000 €), Mynämäen kunta (12 000 €), Satakunnan koulutuskuntayhtymä SATAEDU (20 000 €), Länsirannikon Koulutus Oy WinNova (113 000 €) ja Ulvilan kaupunki / Ulvilan lukio (8 000 €).

Täydennyskoulutusta koulutoimijoille ja vertaisliikuttajakoulutusta oppilaille

Koulujen henkilökunnalle on ollut tarjolla liikunnan täydennyskoulutusta ja oppilaille vertaisliikuttajakoulutusta. Suosituin täydennyskoulutus koulun henkilökunnan keskuudessa oli toiminnallisen oppimisen koulutus, joka toteutettiin 45 kertaa vuoden aikana. Koulun henkilökuntaa osallistui LiikUn järjestämiin koulutustilaisuuksiin 1 615 henkilöä. Väykkäri-koulutuksen tavoitteena on, että nuoret itse suunnittelevat liikuntaleikkejä ja -pelejä välitunneille ja kannustavat kaikkia osallistumaan liikunnalliseen välituntiin. Näin välitunneille saadaan nuorten näköistä ja -oloista tekemistä ja liikettä mukavasti yhdessä leikkien ja pelaillen, 1 524 oppilasta osallistui vertaisliikuttajakoulutukseen.

Rauman opettajakoulutuslaitoksen liikuntaan erikoistuvia luokanopettajaopiskelijoita koulutettiin toteuttamaan Rauman alakoulujen Väykkäri-koulutukset. Koulutukseen osallistui 3.- ja 4. vuosikurssin opiskelijoita 25 henkilöä. Koulutuksen saaneet opiskelijat osallistuvat koulun toimintaan "kummiopiskelijoina". Heidän vastuulla oli Väykkäri-koulutuksen lisäksi mm. välitunti-toiminta.

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry järjesti 2.-3.11.2017 Lounais-Suomen Liikkuva koulu alueseminaarin. Seminaariin osallistui 167 henkilöä. Seminaari järjestettiin yhteistyössä Lounais-Suomen aluehallintoviraston, Koululiikuntaliiton Varsinais-Suomen ja Satakunnan piirin kanssa.

Koulukiertueet liikuttivat yli 10 000 oppilasta opettajineen ala- ja yläkouluissa

Perinteinen Pitkis-Sporttikiertue järjestettiin keväällä Satakunnan alueella yhteistyössä Suomen Palloliiton Länsi-Suomen, Juniori Ässien, Länsi-Suomen Pesiksen ja Rauman Salban kanssa. Lajin alueet tai seurat olivat toteuttamassa toimintaa, jossa lähes 3 000 koululaista opettajineen saivat maksuttoman liikuntapäivän Varsinais-Suomessa järjestettiin maaliskuun aikana liikunta-aktiivisuuteen kannustava koululle maksuton Kesis-koulukiertue 15 eri alakoululla. Kiertueella liikkui 3 075 alakoululaista opettajineen. LiikU toimi kiertueen pääjärjestäjänä. Mukana yhteistyökumppaneina olivat Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ja paikalliset seurat, Suomen Salibandyliitto, paikalliset seurat ja SuperPark. Kesis-koulukiertueen yhteydessä LiikU markkinoi Kesis-liikuntaleiriä.

Yläkoulun SuperVäykkä -yläkouluikiertue starttasi ensimmäistä kertaa 18.9.–13.10.2017. Välituntien aikana tarjosimme yläkoulujen oppilaille opettajineen mahdollisuuden kokeilla erilaisia liikuntalajeja. Kiertue toteutettiin kokeiluhengessä 13:ssa eri yläkoulussa ja siihen osallistui 4 327 oppilasta. Mukana kiertueen toteutuksessa olivat: SuperPark, Suomen Voimistelu-

liitto, Suomen Golfliitto, LiikU sekä Suomen Sali-bandyliitto yhteisellä pisteellä. LiikU markkinoi nuorten leiritoimintaa kiertueen yhteydessä.

Liikunta- ja seikkailupäivät lähes 4 000 koululaiselle

LiikU järjesti monipuolisia, koulukohtaisesti räätälöityjä liikuntatapahtumia koulujen oppilaille sekä liikunnallisia vanhempainiltoja. Yksittäisiä koulujen liikuntapäiviä pidettiin tilauksesta Sporttivaunun kanssa. Sporttivaunu -liikuntatapahtumissa oli noin 1 500 lasta ja nuorta vuoden aikana.

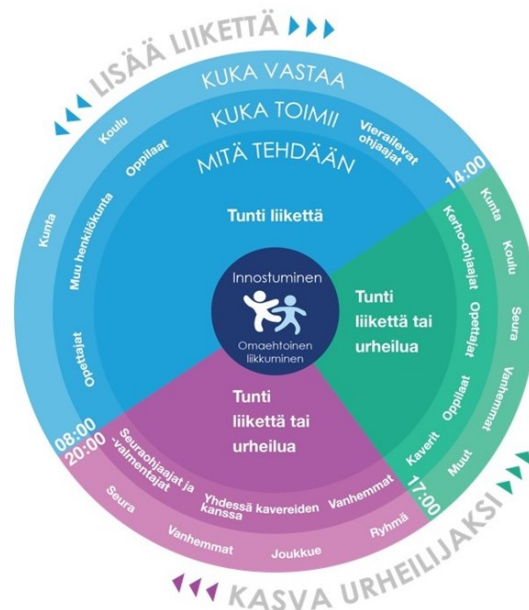
Pitkis-Seikkailuissa osallistujamäärältään suurin oli perinteinen Porin alakoulujen 5.luokkalaisten seikkailupäivät syksyllä Porin Ruosniemessä. Jopa 850 seikkailijaa pääsi neljän päivän aikana melomaan, tekemään yhteistoimintatehtäviä luonnossa sekä ylittämään itsensä haasteellisissa tehtävissä.

2. Lisää harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän aikana, urheiluseuroissa ja lasten loma-aikana

Opetushallitus asetti uudet maakunnalliset kerhotoiminnan kehittämisverkostot joulukuussa 2017. Tätä ennen Varsinais-Suomen kerhotoiminnan verkosto oli kokoontunut kerran. Verkostoon kuului kuntien kerhotoiminnan sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattoreita. LiikU järjesti yhteistyössä verkoston kanssa iltapäivätoiminnan koulutus -risteilyn 25.5., osallistujia oli 126 henkilöä. Risteilyn kantavana teemana olivat Liikkuva koulu, unelmien liikuntavuosi sekä toiminnallinen oppiminen.

Lounais-Suomen alueen Lisää harrastamisen mahdollisuuksia lapsille ja nuorille -työryhmän koostui kunta- ja järjestötoimijoista. Yhteisenä tavoitteena oli pohtia harrastusmahdollisuuksien edistämistä sekä urheiluseurojen saamista mukaan koulupäivän yhteydessä toteutettavan harrastetoiminnan käynnistämiseksi.

Ryhmä kokoontui Turussa vuoden aikana kolme kertaa: 13.2., 26.4. ja 14.9. Ryhmässä olivat mukana: Jarno Haanpää (Palloliitto, Länsi-Suomi), Maria Hokkanen (mailapelit: pöytätennis, squash, tennis, sulkapallo), Tiina Koivisto (Suomen Salibandyliitto), Kimmo Kouru (Rauman liikuntatoimi), Mikko Lehmiö (WAU ry), Pikita Lempiäinen-Koponen (Koululiikuntaliitto/Turku), Merja Markkanen (Suomen Kaukalopallo- ja Ringetteliitto), Mervi Niemi (Salon kaupunki), Marie Rautio-Sipilä (Turun kaupunki Liikuntapalvelukeskus), Antti Rusi (Suomen Vammaisurheilu), Matti Schrey (Suomen Golfliitto) ja Juha Virtanen (LiikU). Karita Toivonen (LiikU) vastasi ryhmän koollekutsumisesta ja kokousten valmisteluista.

Kuva. Liikunnan harrastetoiminnan edistäminen osana koulupäivää.

Raision Sivistyskeskus/ Opetus- ja liikuntapalveluiden kanssa jatkettiin yhteistä urheiluseurojen harrastustoiminnan mallin kehittämistä heti koulupäivän jälkeen. Kymmenessä alakoulussa toteutettiin torstaisin klo 14.00–16.00 urheiluseurojen toteuttamia liikunnan harrastusryhmiä eri-ikäisille oppilaille. Mukana urheiluseuroista olivat: Raision Jumpparit, FBC Turku, Raision Kuula, Raision Pyryt, Raision Nuorisokiekko, Raision Voimamiehet, Raision Loimu, Raisio Futsi, Turku-Pesis sekä Raision Urheilijat/Uintijaosto. Harrastetoiminnan toteuttamisessa hyödynnettiin Raision Liikkuva koulu -rahoitusta sekä Olympiakomitean Lasten Liike -rahoitusta.

Yhteistyössä Liedon kunnan liikuntapalveluiden kanssa kutsuttiin koolle järjestötoimijoita kolme kertaa keväällä 2017 aikana. Tapaamisissa keskusteltiin harrasteliikunnan käynnistämisestä Liedon kouluilla seurojen toteuttamana hyödyntäen Olympiakomitean yritysrahoitusta Lasten Liike -harrastekerhoihin. Lasten liike -harrastekerhotoiminta käynnistyi Tarvasjoen yhtenäiskoulun oppilaille TarU Hockeyn sekä Härkätien 4H-yhdistyksen toteuttamana, Ilmaristen koululla Härkätien 4H-yhdistyksen toteuttamana ja Pahkamäen koululla koulun vanhempainyhdistyksen toteuttamana.

Rauman seuraparlamentin kanssa rakennettiin yhteistyössä lasten harrasteliikunnan kokonaisuutta Raumalla. Kuuden eri koulun rehtorit olivat valmiita liikunnalliseen seura-koulu -yhteistyökokeiluun osana koulupäivää. Seurayhteistyön kokonaisuutta koordinoivat Rauman Fera ja Rauman liikuntatoimi/Kimmo Kouru. Urheiluseuroista olivat mukana: Rauman Dansseor, Rauman Seudun Urheiluampujat, Fudoshin Rauma,

Rauman Fera, Palo-lirot, Rauman Naisvoimistelijat. Rauman liikunnallisten iltapäivien harrastetoiminnan rahoituksesta vastasi Olympiakomitean yritystuella toteutettu Lasten Liike -kampanja. Lisäksi Palo-lirot toteutti liikuntakerhoja itsenäisesti yhteistyössä koulujen kanssa. LiikU vastasi seurojen lasten liikunnan ohjaajien kouluttamisesta.

Ulvilan lukion tutor-opiskelijoita koulutettiin lasten liikunnan ohjaajakoulutuksella Vanhankylän koulun oppilaiden liikuntakerhon ohjaajiksi.

Liikunnan drop-outin ennaltaehkäisy nuorilla

Liaani – sujuvaa surffailua nuoruuden viidakossa -hanke päättyi lokakuussa 2017. Hankkeen tavoitteena oli kehittää palveluja ja menetelmiä, jotka tukevat syrjäytymisuhan alla olevien nuorten elämänhallintaa, työllistävyyttä, jatko-opintoihin sijoittumista, osaamisen tunnistamista sekä opiskelumotivaatiota.

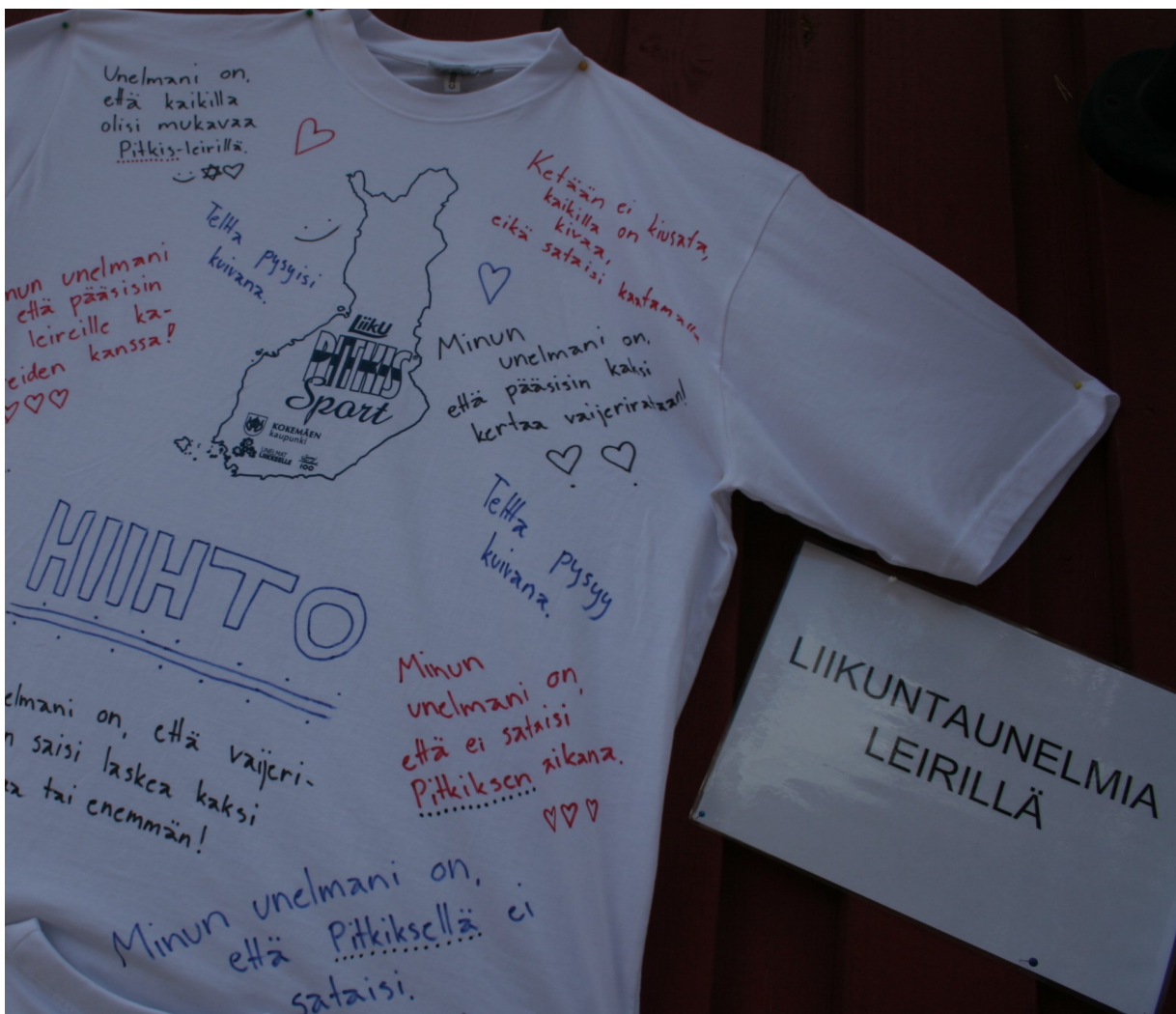
LiikUn tavoitteena hankkeessa oli auttaa nuoria näkemään liikuntatoiminnan eri mahdollisuudet, kun oma liikunta-aktiivisuus syystä tai toisesta vähenee. Osana hanketta nuoret jatkoivat Kesis-leirin yhteydessä toteutettavan ohjaajaleirin sisältö-

lön kehittämistyötä yhdessä vastuuhajajien Eemil Taipalus ja Elena Jonesin kanssa ennakkoon sekä leirin jälkeen järjestetyissä kohtaamisissa. Lisäksi nuoret osallistuivat Kesis-leirille ohjaajaleiriläisinä, päästen itse osallistumaan suunnittelemaansa sisältöön.

Liaani-hankkeen toteuttajat olivat Metropolia Ammattikorkeakoulu, Turun Yliopiston Brahea -keskus, Hämeenlinnan ammattikorkeakoulu/ammattillinen opettajakoulutus, LiikU, Kiipulasäätö/Kiipulan ammattiopisto, Vantaan Nicehearts ja Kalliolan nuoret, poikien talo.

Lasten ja nuorten leiritoiminta ja liikuntapahtumat

LiikU tarjosi vuonna 2017 yli kymmenelle tuhannelle lapselle ja nuorelle lukuisia mahdollisuuksia päästä tutustumaan eri liikuntalajeihin. Tavoitteenamme oli mahdollistaa lapsia ja nuoria löytämään itseään kiinnostava liikuntalaji, jota voi jatkossa harrastaa läheisessä seurassa tai kaveriporukassa. Paikallisten urheiluseurojen mukanaolo leireillä tai tapahtumissa madaltaa lapsen kynnystä lähteä mukaan uuden lajin toimintaan ohjaajien ollessa jo tuttuja entuudestaan.

LiikU on ollut yhdistävänä tekijänä seurojen lisäksi koulujen ja kotien välillä. Tärkeä osa LiikUn tapahtumissa on ollut tiedonvälitys lasten vanhemmille, jotta he ymmärtäisivät liikunnallisen elämäntavan merkityksen, jota jakaisivat lapsilleen. LiikUn lasten liikuntatapahtumien slogan "Iloa Liikkeellä" kuvaa ajatusta siitä, miten haluamme juurruttaa liikunnallisen elämäntavan lapsiin ja nuoriin.

Vapaaehtoistoimijat leireillä ja tapahtumissa ovat korvaamattomia. Ilman heitä emme voisi järjestää näin mittavia tapahtumia. Se, mitä voimme antaa vapaaehtoistoimijoille takaisin, on vastuullisia tehtäviä, joissa voi kehittyä ja kehittää itseään. Hyvän mielen lisäksi vapaaehtoistointa antaa hyvää oppia, jonka jälkeen viikoittaisien harjoitusten tai kerhojen ohjaaminen esimerkiksi seuroissa on paljon helpompaa.

Liikuntaleirit kasvattavat – Unelmat liikkeelle Suomi 100 hengessä

Leirit kasvattavat toimimaan erilaisissa olosuhteissa erilaisten ihmisten kanssa. Telttailu, tiskaus, omista tavaroista huolehtiminen, retkeily ja luonnossa liikkuminen ovat asioita, jotka eivät tämän päivän lapsille ja nuorille ole itsestäänselvyksiä. Liikuntakasvatuksen lisäksi leirit toimintamme tarjosi luontoelämyksiä kaikille osallistujille.

Kesis ja Pitkis-Sport -leirit ovat niin osanottaja- kuin lajien monipuolisuusmäärittään Suomen suurimpia lasten liikuntaleirejä. Leireille osallistui lähes 3 000 henkilöä 4-75-vuotiaita eri rooleissa. Leirien ikäkauma on laaja eli voidaan hyvin todeta, että leiri-ikä on koko ikä. Vuonna 2017 Kesis ja Pitkis-Sport -leirien teemana oli "Unelmat liikkeelle – Suomi 100". Teemalla juhlittiin 100-vuotiaasta Suomea. Viikon aikana kerättiin leiriläisten liikuntaunelmia ja leirialueista tehtiin sinivalkoisia leiripaitojen sekä leiriporttien myötä. Erilaisia lajeja toteutettiin viikon aikana sata ja liikuttiin tietysti "sata lasissa" sadoissa liikuntatehtävissä. Yhteisissä tilaisuuksissa vietettiin

juhlevia hetkiä ja saatiin tietoa Suomen historiasta. StarT ja LUMA-keskus Suomi (Valtakunnallinen luonnontieteiden ja matematiikan esi- ja perusopetuksen kehittämissuunnitelma) olivat haastaneet kaikki suomalaiset osana juhluvuoden Suomi 100-ohjelmaa toteuttamaan Suomen lippuja yhdessä.

Pitkis-Sportilla 5.7. keskiviikon iltajuhlissa rakennettiin maailman suurin siniristilippu, jonka mitat olivat 22 x 36 metriä. Ennätyslipun 2 372 henkilöä koostuivat leiriläistä, kouluttajista, vierailupäivän vanhemmista, sukulaisista ja ystäväistä, jotka kaikki olivat pukeutuneet sinisiin tai valkoisiin asuihin. Joukossa oli myös kokemäkeläisiä, joille Pitkis oli järjestänyt bussikuljetuksen Tulkkilasta yhteistyössä Kokemäen kaupungin kanssa. Lippu sai osallistujilta paljon kiitosta sekä valtakunnallista julkisuutta MTV3 uutisissa ja aamutelevisioissa alueellisen uutisoinnin lisäksi. Tempaus palkittiin voittajana suurimpana Suomen lippu –haasteessa, yhdessä tehtiin jälleen mahtavat leirit!

Lasten liikkumisen unelmat - keräyskampanjan valtakunnallisena suojelijana toimi presidentti Sauli Niinistö

Vuosi 2017 oli Liikkumisen unelmuvuosi. Lasten liikkeen lisäämiseksi oli oleellista saada lapset itse miettimään ja asettamaan tavoitteitaan oman liikkumisensa suhteen. Oli tärkeää, että tunnustetaan lasten unelmia – silloin niihin voidaan myös etsiä ratkaisuja ja purkaa esteitä yhdessä eri toimijoiden kanssa. LiikUn leirillä unelmat kirjattiin leiripaitoihin lajeittain tai ryhmittäin.

Vuorineuvos Erik Rosenlewin Säätiön avustuksella hankittiin erityistä tukea tarvitsevien lasten leiritointaan sekä ympärivuotiseen käyttöön monipuolisia liikuntavälineitä, tällä kertaa lähinnä palloiluun.

Nuorisajohtajat ohjaajakoulutuksessa leireillä

LiikU koulutti kesäleirien yhteydessä järjestettävillä ohjaajakoulutuksilla 159 yli 14-vuotiasta nuorta. Ohjaajakoulutusten tavoitteena oli antaa nuorille valmiuksia toimia erilaisissa ohjaustehtävissä leireillä, seuroissa, järjestöissä ja muissa tapahtumissa. Monipuolisen ohjaajakoulutuksen sisältöön kuului muun muassa ohjaajakoulutusta, tapahtuman järjestämistä, ensiapua, seikkailuliikuntaa ja leiritöiminnan perusteita. Ohjaajakoulutusten suoritettuaan nuorilla on mahdollisuus hakea LiikUn leireille ohjaajiksi ja kouluttajiksi. Nuorisajohtaja -koulutukset tukevat myös urheiluseurassa ohjaajauraansa aloittelevia nuoria.

Suosittu perheliikuntaleirit ja perheliikuntatapahtumat

Alle kouluikäisille lapsille vanhempien järjestettiin Kesis ja Pitkis-Sport -leirien yhteydessä perheleirit. Perheleireille osallistui yhteensä 285 henkilöä. Kesis-leirillä oli uutena vaihtoehtona ryhmä, jossa 7-10-vuotias lapsi pääsi leireilemään yhdessä huoltajan, kummin tai isovanhemman kanssa neljän päivän ajan. Tämä leirimuoto otettiin hyvin vastaan. Pitkiksen 4-7 -vuotiaille lapsille tarkoitettuun leiriseikkailupäivään osallistui 57 lasta ja Kesiksen leiriseikkailuun päiväkotivilskkeen lapsia osallistui 20. Heidän huoltajilleen tarjottiin liikuntamahdollisuutta leirillä sekä esiteltiin leirikokonaisuutta.

Rauman Lukko täytti 80 vuotta ja tarjosi seuran jäsenille ja toimijoille koko perheen yhteisen talvipäivän 5.2. Lähdepellon alueella. LiikU toi tapahtumaan ohjaajia ja liikuntavälinekaravaanin, joilla liikkui kahden tunnin aikana reilut 500 henkilöä. Tapahtuma oli osoitus toimivasta yhteistyöstä seuran ja LiikUn välillä. Tässä hyvä esimerkki hienosta kiitoksen kulttuurista.

Loma-aikojen liikuntapäivät

Koulujen talvi- ja syyslomien aikana järjestettiin perinteisiä Mini-Pitkis (Porin tennishalli ja Porin Urheilutalo) ja Hiihtis (Pöytyän Kisariihi) -liikuntapäiviä. Liikuntapäivissä liikkui lähes 300 lasta tutustuen kymmeneen eri liikuntalajiin. Loma-aikoina tapahtuva toiminta aktivoi lapsia liikkumaan ja samalla auttaa perheitä järjestämään aktiivista toimintaa lapsilleen.

Kesäloma-ajan toimintaa järjestettiin Pitkis-lajikoulujen merkeissä. Pitkis-lajikouluja toteutui kuusi, joissa liikkui 96 lasta ja nuorta. Niissä pääsi harrastamaan suosikkilajiaan kymmenen tuntia viikon aikana. Toiminta toteutettiin yhteistyössä seitsemän eri urheiluseuran kanssa. LiikU järjesti myös Karhu-Futiksen urheilukoulun, jossa liikuttiin monipuolisesti arkipäivinä kolmen viikon ajan.

Mukulatori tapahtumassa Porin torilla ja Nuori Pori harrastaa -tapahtumassa Porin Karhuhallissa LiikUn monipuolisia liikuntavälineitä oli eri seurojen käytössä, joihin pääsi tutustumaan jälleen yli 2000 lasta ja nuorta.

Muu oppilaitosyhteistyö

Vapaaehtoistyön mahdollisuuksia LiikUn toimesta esiteltiin Raision seudun koulutuskuntayhtymässä (Raseko) sekä Vierumäen urheiluopistolla keväällä 2017 aikana. Satakunnan Ammattikorkeakoulun I opiskelijaa suoritti työharjoittelun henkilökohtaisina avustajina Pitkis-Sportin futuuri- ja pyörätuolikoripalloleireillä. LiikU järjesti opiskelijoille infotilaisuuden ja kaksi leiriohjaajakoulutusta.

LiikU oli mukana Turun ammatti-instituutin ja Suomen Urheiluopiston liikuntaneuvojakokeilussa. Kokeilussa koulutettiin ylioppilaspohjaisia liikuntaneuvojia niin, että opiskelijat olivat kaksi päivää viikossa työssäoppimassa ja loput ajasta joko Ammatti-Instituutissa tai Vierumäellä. Keväällä 2017 LiikU toimi työpaikkakouluttajana kahdelle opiskelijalle Aleks Runolalle sekä Olli Laineelle.

3. Liikkuva varhaiskasvatus, Ilo kasvaa liikkuen -ohjelma varhaiskasvatuksessa

Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa, yhteistyö ja verkostot lapsen liikkumisen edistäjänä -hanke (2017-2019) käynnistyi Opetus- ja kulttuuriministeriön tukemana. Yhteistyöhanke sai ensimmäisenä vuonna 54 000 € rahoituksen. Hankkeen toteuttavat yhteistyössä: Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, Kaijuun Liikunta ry, Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry ja Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry. Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry toimii hankkeen hallinnoijana.

Hankkeen keskeiset tavoitteet ovat:

- Valtakunnallisen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmatyön paikallinen edistäminen
- Alueellisen ja paikallisen varhaiskasvatuksen verkostotyön edistäminen ja kehittäminen
- Varhaiskasvattajien toiminnallisuuden ja liikuntaosaamisen vahvistaminen
- Uusien tukityökalujen ja sisältöjen kehittäminen varhaiskasvattajien työn tueksi

Sanna Taimi aloitti 1.4. määräämiskäytännönä varhaiskasvatushankkeen työntekijänä LiikUssa. Hän kartoitti sekä tapasi Lounais-Suomen alueen kuntatoimijoita, jotka eivät ole mukana Ilo kasvaa liikkuen -ohjelmassa. Sannan lisäksi tilaisuuksien toteuttamiseen osallistuivat kehittämisspäällikkö sekä varhaiskasvatuksen sparraajat.

Vuoden aikana toteutettiin 36 kuntakohtaista tilaisuutta, joihin osallistui 309 varhaiskasvatuksen esimestä sekä varhaiskasvattajaa. Tilaisuuksien tavoitteena oli käydä läpi varhaiskasvatuksen taustasiakirjat sekä esitellä llo kasvaa Liikkuen -ohjelma. Lisäksi tavoitteena oli kannustaa kunta- ja yksikköta-soja mukaan ohjelmaan, kartoittaa tuen tarvetta ohjelman edistämisessä sekä edistää lasten päivittäistä liikkumista osana varhaiskasvatuspäivää. Kuntatapaamisesta tehtiin kuntakohtainen raportti.

LiikU järjesti kaksi varhaiskasvatuksen kuntakoordinaattoreille kohdennettua verkostotilaisuutta Turussa. Tilaisuuksiin osallistui kuntatoimijoita Porista, Turusta, Salosta ja Paraisilta. Lounais-Suomen Varhaiskasvatuksen liikuntaseminaari järjestettiin 30.10. Porissa. Seminaariin osallistui 97 varhaiskasvattajaa.

Hankkeessa tuotettiin Liikkuva lapsi varhaiskasvatuksessa -työpaja ja Varhaiskasvatuksen toiminnallisen oppimisen -koulutus kaikkien hankkeessa mukana olevien aluejärjestöjen pilottikäyttöön.

Hankkeen ohjausryhmä: Anna Karlsson (varhaiskasvatuksen johtaja, Salo), Sanna Taimi (erityislastentarhanopettaja, Porin kaupungin kiertävä erityislastentarhaopettaja, Porin kaupungin varhaiskasvatushanke), Karita Toivonen, (kehittämispäällikkö, Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu), hankkeen hallinnointi, Anneli Pönkkö (LitT, Kajaani), Nina Korhonen (asiantuntija, Olympiakomitea/Likes/OPH), Heli Pynttari (va. nuorisopäällikkö, Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry), Anne Kuusisto, (projektisuunnittelija, Sydänliitto ry), Hannamari Laitinen (aluekehittäjä, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry), Ira Liuski (KM, Lasten-, nuorten- ja perheliikunnan kehittäjä, Kainuun Liikunta ry), Heidi Mälkönen (kouluttaja, Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry) ja Johanna Pekkanen (projektipäällikkö, Innostu liikkumaan -hanke).

Varhaiskasvattajille tarjottiin liikunnan täydennyskoulutusta. Koulutuksiin osallistui 522 lounaissuomalaista varhaiskasvattajaa. LiikUn kouluttajina toimivat varhaiskasvatuksen ammattilaiset.

LiikU on tiedottanut kuntatoimijoita Liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämisavustuksista. Liikunnallisen elämäntavan paikallisia kehittämisavustuksia saivat: Salon kaupungin varhaiskasvatus (16 000 €), Turun kaupungin varhaiskasvatus (40 000 €) sekä Porin kaupungin sivistyskeskus (5 000 €).

Viestintä

Varhaiskasvattajille julkaistiin kuusi uutiskirjettä. Sähköisen uutiskirjeen levikki oli 3 318 kappaletta/ uutiskirje. Uutiskirjeiden tavoitteena oli ajankohtaisen tiedon levittäminen sekä hyvien mallien esille nostaminen. Koulun uutiskirje julkaistiin 12 kertaa. Sen sähköinen levikki oli 3 431 kappaletta. Lisäksi viestintää toteutettiin sosiaalisen median kanavien välityksellä, erityisesti facebookin.

Kesäleirien sosiaalisen median viestintää jatkettiin Instagramissa (@kesisleiri ja @pitkisSport) sekä Facebookissa kesisleiri ja PitkisSportOriginal osoitteissa. YouTubessa liikufi -kanavalle taltioitiin liikkuvaa kuvaa leireiltä lyhyinä pätkinä sekä leirielämää koostena. Leirinetit toimivat leirin aikana aktiivisesti: pitkisport.net ja liiku.fi/kesis osoitteissa taltioiden leirielämää sekä välittäen koteihin tietoa leiriltä.

Kouluttajat

Ahlgren Bo-Eric, Alanen Jorma, Berlin Johanna, Blomroos Anna, Heinonen Henna, Hilli Santeri, Kokko Susanne, Kononen Riikka, Koskinen Mika, Kotolahti Mari, Kraft Tia, Kuokkanen Petri, Kylä-Lassila Sofia, Leino Satu, Lecklin Sari, Lindström Susanna, Lukka Juho, Löytökorpi Jere, Muurinen Anu, Mäkinen Laura, Okkonen Minna, Pohjankoski Maija, Pihlavisto Pasi, Pitkänen Hanna, Ranta Olli, Rautee Katja, Ruokonen Minna, Setälä Eliina, Somerkoski Petrus, Taimen Liisa, Taimi Sanna, Tammirinne Maarit, Tenho Tiina, Toivonen Karita, Tuominen Kari, Tuomisto Krista, Tuusvuori Timo, Valli Kalervo, Viikari Milla, Vilén Päivi, Villberg-Mäenpää Päivi, Virtanen Juha ja Virtanen Veli-Pekka

Harjoittelijat

Haapanen Henri, Haapanen Enni, Nieminen Laura, Uutinen Mia, Mantere Noora, Tiilikainen Veera, Aaltola Tanja, Takamaa Jari-Pekka ja Peltola Aleks

Kesätyöntekijät

Yhteistyössä Turun Seudun Osuuspankin työllistettiin Jenni Hansen, Turun kaupungin kesätyösetelin avulla työllistettiin Lauri Kemppainen ja Elli Salonen. Lisäksi kesätyöissä olivat Eemil Taipalus, Elena Jones, Iida Elonen ja Tilda Tuomi, Porin kaupungin kesätyöpaikkatuen avulla Juho Lukka, Jankke Virtala, Eero Harjula, Aleks Peltonen, Topias Väkiparta sekä Ulvilan kaupungin kesätyöpaikkatuen avulla Alexandra Koulik.

Aikuisten harrasteliikunta

Väestön fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan vähäisyys aiheuttaa merkittäviä ja yhä kasvavia haasteita suomalaiselle yhteiskunnalle. Liikkumaton elämäntapa lisää monia kansansairauksia, ikääntymisestä aiheutuvia ongelmia ja kansantalouden kustannuksia, heikentää työelämän tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä on yhteydessä väestöryhmien välisiin terveys- ja hyvinvointieroihin. Vaikka suurin osa ihmisistä harrastaa melko aktiivisesti liikuntaa vapaa-ajallaan, on muu osa päivästä paljolti istumista.

LiikU on omalla alueellaan vastannut yllä esitettyihin haasteisiin omalla toiminnallaan. LiikU edisti liikunnallista elämäntapaa ja itsenäistä fyysistä aktiivisuutta, loi edellytyksiä aikuisliikunnalle yhdistyksiin sekä tarjosi laadukkaita koulutuksia ja liikuntaa edistäviä tapahtumia. Kaikessa tässä työssä merkittävänä apuna oli Kunnossa Kaiken Ikää -ohjelman myöntämä taloudellinen tuki. LiikUn keskeisimmät yhteistyötahot olivat KKI-ohjelma, Olympiakomitea, OKM, Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus ELY, AVI, Varsinais-Suomen liitto sekä kunnat ja lajiliitot.

Vuosi 2017 oli Liikkumisen unelmavuosi. Se antoi leimansa lähes kaikkeen aikuisten harrasteliikunnan tekemiseen kuluneena vuonna. LiikUn alueella 28 kuntaa oli mukana liikuntavuoden toteuttamisessa. Kunnat olivat Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski, Kustavi, Laitila, Lieto, Loimaa, Marttila, Oripää, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Pöytyä, Pyhäranta, Paimio, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Turku, Uusikaupunki, Taivassalo, Rauma, Huittinen, Eurajoki ja Merikarvia. Toteutunut toiminta jakautui seuraaviin osioihin; tapahtumat ja kampanjat, työyhteisöliikunta, liikunnan poikkihallinnollinen edistäminen sekä arki- ja hyötyliikunnan edistäminen.

Tapahtumat ja kampanjat

Aikuisten harrasteliikunnan näkyvimät tapahtumat vuonna 2017 olivat paikallinen SuomiMies Seikkailee -testikiertue molemmissa maakunnissa, kuntien haastepöräily -kampanja, Talven Mestariliikkuja -kampanja sekä Kunnon Eväät -tapahtuma.

Yhdessä kuntien ja eri toimijoiden kanssa järjestetty paikallinen SuomiMies Seikkailee -testikiertue järjestettiin kahdeksassa kunnassa. Osallistujat pääsivät testauttamaan oman kuntosensa hikoilematta ja hengästyttä. Testien lisäksi kiertue kannusti osallistujia hyväntuulisella otteella liikkumiseen, arjen aktiivisuuteen ja terveellisiin ruokailutottumuksiin.

Kiertue kiersi Huittisissa, Kaarinassa, Kemiönsaarella, Liedossa, Pomarkussa, Porissa, Raumalla sekä Turussa Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen, Melan tilaisuudessa.

Tapahtumissa mitattiin osallistujien kestävyyskunto, puristusvoima ja kehonkoostumus. Lisäksi annettiin ohjeita terveellisestä syömisestä ja liikkumisesta. Kaikiaan tällä kiertueella testattiin 1 035 miestä ja naista. Tapahtumissa oli mukana paikallisia yhdistyksiä ja seuroja esittelemässä omaa toimintaa ja siellä annettiin tietoa ravinnosta, terveydestä ja liikunnasta sekä paikallisista liikuntamahdollisuuksista. Yhteistyötahoina olivat mukana olleet kunnat ja kaupungit, Kunnossa Kaiken Ikää -ohjelmaa. Tapahtumat olivat erittäin suosittuja ja saivat hyvän osanoton sekä yleisöltä että medialta.

Kunnon Eväät -tapahtuma järjestettiin 14.9. Turussa. Vuosittaisen tapahtuman ideana on auttaa ihmisiä löytämään uusia tapoja harrastaa liikuntaa. Turussa oli 13 erilaista lajia kokeiltavana. Lajeja olivat TFW Hurrikaani, Kuntonyrkkeily, Cuba Dance, Kangoo Jump, Kuplafutis, Fit 4 jump, Kuntopallotreeni, Love2dance, Keppijumppa, HighRoller, TRX Functional circuit ja Crosstraining. Lisäksi oli mahdollisuus testauttaa itsensä kehonkoostumustestissä ja UKK-kävelytestissä. Marika Hillgren piti luennon ravinnon vaikutuksesta jaksamiseen. Osallistujia oli vajaa 200.

Haastepöräily

Perinteiseen Haastepöräily -kampanjaan osallistui 31 kuntaa Satakunnasta ja Varsinais-Suomesta. Kampanjassa kymmenen kilometrin mittaisen pyöräilysuorituksen määräästä kilpailtiin kahdessa sarjassa kunnan asukasluvun mukaan (alle ja yli 5 000 asukasta). Vapusta juhannukseen pidettävän perusjakson lisäksi osa kunnista jatkoi kampanjaa elokuun loppuun asti. Kampanjan teemana oli 100 pyöräilytekoa muuta harraste- tai työmatkapyöräilyä unohtamatta. Jokaiseen kuntaan lähetettiin ennen kampanjan alkua materiaalipaketti, joka sisälsi esitteitä, julisteita, laatikkotarroja ja kirjausvihkoja sekä palkintoja. Kampanja-alueella oli noin 500 kirjauslaatikkoa, joihin pyöräilijät kirjassivat suorituksen tai mikäli he pyöräilivät pidemmän matkan, pystyivät he kirjaamaan suoritukset suoraan netin kautta oman kunnan kirjauksiin. Vuoden 2017 kokonaissuoritus oli 1 749 460 kilometriä eli kirjauksia tehtiin 174 946.

Kampanjaan osallistui seuraavat kunnat; Eura, Eurajoki, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämijärvi, Kaanpää, Karvia, Kemiönsaari, Kihniö, Kokemäki, Kustavi, Laitila, Lieto, Masku, Merikarvia, Mynämäki, Naantalinsaaristo-osat, Nakkila, Parkano, Pomarkku, Pori, Punkalaidun, Pyhäranta, Rauma, Rusko, Siikainen, Säskylä, Taivassalo, Ulvila ja Uusikaupunki.

Kampanjan lopuksi pääpalkinnoiksi arvottiin neljä polkupyörää, jotka voittivat Huittinen, Honkajoki, Uusikaupunki ja Pyhäranta. Lisäksi jokaiseen kuntaan annettiin palkinnoiksi muun muassa kampanjan t-paita ja sukat sekä Haastepöytäily-putkihuiveja.

Talven Mestariliikkuja -kampanja

LiikU ja Satakunnan Hiihto ry järjestivät Talven Mestariliikkuja -kampanjan kuudennen kerran. Kampanjassa kerättiin ajalta 9.1.–31.3. tehtyjä hiihto-, kävely-, juoksu-, sauvakävely- ja/tai lumikenkäily-suorituksia. Mestariliikkuja -tittelin ansaitsi, jos suorituksia tuli vähintään 35 eri päivää yhteensä 500 km. Kisälliliikkuja -kampanjassa suorituksia tuli olla vähintään 20 päivää ja 250 km. Yhteistulokseen hyväksyttiin eri suoritustavat, joten huono lumitilannekaan ei vaikuttanut.

Koska talvi oli taas erittäin leuto ja vähäluminen, jäi osallistujamäärä pieneksi. Mestariliikkuja oli 20 henkilöä ja Kisälliliikkuja 1 henkilö. Osallistujille kampanja oli tärkeä ja se motivoi heitä tekemään suorituksia. Osallistujia oli kuudesta eri kunnasta ja ikähaarukka oli 18-vuodesta 80-vuoteen. Kisälli- ja Mestariliikkuja-kilometrejä suoritettiin yhteensä 14 413 km. Suurin yksittäisen henkilön hiihtämä määrä 1 506 km. Palkitsemistilaisuus kakkukahvien kera järjestettiin keväällä Jämällä. Yhteistyökumppani lahjoitti palkinnoksi suksipaketin ja LiikU jakoi muita palkintoja.

Henkilöstöliikunta

Työhyvinvointiin panostaminen maksaa tutkitusti itsensä takaisin työyhteisöille moninkertaisesti. Liikunnan lisääminen ja paikallaan olon vähentäminen ovat tärkeä osa työntekijöiden terveyttä sekä toimintakykyä, jotka vaikuttavat olennaisesti työhyvinvointiin ja työn tuottavuuteen. Myönteisiä vaikutuksia saadaan aikaan kuitenkin vasta silloin, kun liikuntaohjelmalle on mietitty tavoitteet, sovittu toimenpiteistä ja liikkeen lisääminen on osa työntekijöiden arkea. Olemme määrätietoisesti pyrkineet auttamaan työyhteisöjä henkilöstöliikunnan kehittämisessä. Henkilöstöliikunnan kehittämisessä tärkeinä kumppanina ovat olleet Olympiakomitea ja KKI -ohjelma. Olemme markkinoineet yhdessä Olympiakomitean kanssa Suomen Aktiivisin Työpaikka -kilpailua ja -työkalua. Viime vuonna kehitetty Buusti360 liikunta- ja hyvinvointiohjelmamme oli nyt käytössä ja saimme positiivista palautetta hyvin mietitystä kokonaisuudesta sekä monipuolisuudesta.

Laajempia kumppaneita työyhteisöliikunnan kehittämisessä ovat olleet VMP, Treston sekä Perkin Elmer. Heidän ohjelmissaan on toteutettu kehon kuntoindeksi -mittaukset sekä erilaisia lajikokeilutapahtumia. Firstbeat mittauksia eri yksiköille sekä lajikokeilupäiviä.

Myös LähiTapiola Satakunta oli mukana laajassa kokonaisuudessa, johon kuului alku- ja seurantatestaus, luento, liikuntapäiviä sekä muita toimenpiteitä arkiaktiivisuuden lisäämiseksi eri keinoin.

Tärkeä yhteistyökumppani käytännön työn tekemisessä henkilöstöliikunnassa on ollut Etera. Heidän kanssaan on yhdessä toteutettu eri toimenpiteitä koko LiikUn alueella sekä heidän asiakkailleen että myös muille yrityksille.

Hyvinvointigolf- tapahtuma järjestettiin työyhteisöille 23.8. Yhteistyötahoina olivat Työeläkeyhtiö Elo, Suomen Punainen risti sekä Kultaranta Golf. Golfin peluun lisäksi osallistujien piti suoriutua työhyvinvointia käsittelevistä tehtävistä. Kaikkiaan ensimmäistä kertaa järjestettyyn tapahtumaan osallistui kaikkiaan 21 henkilöä.

Työpaikkaliikunnan verkosto

Toukokuussa perustettiin työpaikkaliikunnan avoin verkosto. Verkoston tavoitteena on lisätä työpaikkojen tuottavuutta hyvinvoinnin lisäämisellä. Keinoina ovat esimerkiksi hyvien käytäntöjen jakaminen ja suunnitelmallisen työpaikkaliikunnan edistäminen. Eri toimijoihin tutustumalla verkosto voi yhdessä ratkaista esiin tulevia haasteita.

Paikallinen verkosto on myös linkki valtakunnalliseen Liikkujan polku -verkoston henkilöstöliikuntaryhmään. Verkosto kokoontui viime vuonna kolme kertaa (9.5, 27.9. ja 12.12.).

Suomen Olympiakomitea myönsi Satakunnan sairaanhoitopiirille Suomen aktiivisin työpaikka -sertifikaatin tunnustuksena hyvin hoidetusta henkilöstöliikunnasta vuonna 2017.

Osallistujia eri tilaisuuksissa oli noin 20 henkilöä ja verkoston tilaisuuksiin on osallistunut hr- henkilöstöä työyhteisöistä, palveluntuottajia ja asiantuntijoita.

Työhyvinvoiva koulu -hanke

Työhyvinvoiva koulu -hanke on Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa toteutettava kolmen vuoden (2016-2018) hanke. OKM:n rahoittamassa hankkeessa keskitytään opettajien hyvinvointiohjelman rakentamiseen.

Hankkeen alkuun tehtiin työhyvinvointikysely, joka lähetettiin kaikkien alueemme koulujen rehtoreille ja sivistysjohtajille. Kyselystä saatiin tietoa mm. kuntien hyvinvointi- ja liikuntaohjelmista, suunnitelmista, rahoituksesta ja mihin asioihin tarvittaisiin tukea henkilöstöliikunta-asioissa. Kyselyn perusteella tehtiin myös hankekuntien valitseminen koko hankeajalle. Satakunnasta valittiin Merikarvia, Pomarkku sekä Ulvila ja Varsinais-Suomesta Mynämäki, Nousiainen ja Vehmaa.

Hankkeen tavoitteena on:

- Toimintakulttuurin muutos liikunnallisemmaksi. Koulupäivää voidaan muuttaa aktiivisemmaksi myös opettajien ja muun henkilökunnan osalta hyvällä suunnittelulla ja yhteisellä tekemisellä.
- Poikkihallinnollinen yhteistyö koulun ja kunnan eri sektorien välillä. Kunnan liikuntatoimi ja työterveyshuolto ovat avainasemassa opetushenkilöstön liikuntaohjelman kehittämisessä ja sairauspoissaolojen ennaltaehkäisemisessä.
- On vaikuttaa opetushenkilöstön positiivisiin asenteisiin liikuntaa kohtaan. Opettajat ovat avainasemassa lisäämässä lasten päivittäistä liikkumista ja aktiivisempaa arkea. Ammattilaisten osaamista liikunnan terveysvaikutuksista lisätään täydennuskoulutuksen keinoin.
- Mallintaa koulun kokonaisvaltainen työhyvinvointiohjelma. Prosessissa huomioidaan lähtötaso ja suunnitellaan ohjelma. Kunta saa mallin ja toimenpiteitä, jota voi käyttää myös muissa toimissa koko kunnan osalla.

Hyvän henkilöstöliikunnan tae on suunniteltu ja tavoitteellinen toiminta. Suunnitelmallisella työhyvinvoinnilla on mahdollisuus vaikuttaa opetushenkilöstön ja koko koulun työssä jaksamiseen sekä viihtyvyyteen. Hanke tukee myös Liikkuva koulu -ohjelman linjaa koulun kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Hankkeessa on vahvasti huomioitu Muutosta liikkeellä -linjaukset terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan kehittämiseksi, kuten arjen istumisen vähentäminen, niin opettajilla kuin oppilaillakin, liikunnan lisääminen elämänkulussa myös koulupäivän aikana, joilla saadaan liikunnan aseman vahvistaminen suomalaisessa yhteiskunnassa.

Ensimmäisen hankevuoden aikana hankekuntiin luotiin omat ohjausryhmät, tehtiin nykytilanteen kartoitus, koulujen henkilöstölle liikunta- ja hyvinvointikysely sekä myös monipuolinen kuntotestaus. Vuodeksi 2017 toimintaa suunniteltiin kysely- sekä kartoitustietojen pohjalta. Jokaisessa hankekunnassa pidettiin kunnan johtoryhmälle esitelmä työhyvinvointijohtamisesta ja sen vaikutuksesta hankkeeseen. Ohjausryhmien kanssa rakennettiin kuntakohtaista toiminta- ja vuosisuunnitelmaa sekä kehitettiin poikkihallinnollista yhteistyötä. Hankekunnissa järjestettiin ravintoluento tai Aktiivinen arki -luento henkilökunnalle. Vuoden lopussa tehtiin seurantamittaukset, sekä jokainen hankekunta teki oman mallinnuksen kunta- tai koulutasolla.

Liikunnan poikkihallinnollinen edistäminen ja liikunnan asema sotessa

Sote liikuttaa! -hanke

Sote liikuttaa! -hanke on vuonna 2017 alkanut poikkihallinnollinen hanke, jonka toteuttamisesta vastaa LiikU. Hanketta rahoittaa KKI -ohjelma. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa liikunnan asemaa terveydenhuollossa Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön linjauksien mukaisesti. LiikU on mukana valmistelemaan Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta. Ylipainon ja liikuttomuuden vähentäminen on yksi järjestämissuunnitelman kolmesta painopistealueesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta. LiikUlla on nimetty edustaja maakunnallisessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) -ryhmässä. Hyte -ryhmästä tuli vuonna 2017 virallinen työryhmä osana maakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon- sekä maakuntauudistuksen valmistelua.

Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveyden huollon- sekä maakuntauudistuksen -valmistelussa maakunta on perustanut neljä alatyöryhmää. Liikunnan palveluketjut -alatyöryhmä on yksi neljästä ryhmästä. Työryhmän puheenjohtajuus on annettu LiikUlle. Työryhmän tehtävänä on valmistella maakunnallinen malli liikunnan palveluketjusta, jota tullaan esittämään valmisteilla olevan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen myötä otettavaksi käyttöön koko maakunnassa. Maakunnallisen mallin luomisessa hyödynnetään LiikU aiempaa työtä liikunnan palveluketjun (LiPaKe) osalta. LiPaKe:n toimintamallissa korostuu terveydenhuollon ja liikunnan ammattilaisten, kuntien liikunta- ja vapaa-aikatoimen sekä harrastetoimintaa järjestävien tahojen (kuten urheiluseurojen, muiden yhdistyksien sekä kansalaisopistojen) yhteistyö.

Liikunnan palveluketjun ensimmäisessä vaiheessa korostuu terveydenhuollon ammattilaisten rooli. Liikkumattomuuden puheeksi otto ja liikunnan liittäminen osaksi hoitosuunnitelmaa on vakiintunutta toimintaa jo 12 kunnan perusterveydenhuollossa. Liikuntaneuvonta on palveluketjun toinen vaihe. Liikuntaneuvonta on prosessi, jonka aikana liikuntaneuvonnan asiakasta tuetaan omaksumaan terveyden kannalta riittävän liikunnan säännöllisyys ja terveelliset ravitsemustottumukset.

Palveluketjun kolmannelta ja neljänneltä vaiheesta vastaavat kuntien liikunta- ja vapaa-aikatoimen henkilöstöt. Niissä liikuntaneuvonnan asiakkaille luodaan mahdollisuuksia liikkua matalankynnyksen harrasteryhmissä ja löytää itselleen mieluisa tapa harrastaa liikuntaa.

Vuonna 2017 LiikU tuotti liikuntaneuvontapalvelun kuudelle kunnalle ostopalveluna. Ostopalveluna liikuntaneuvontaa tuottivat Naantali sekä perusturvakuntayhtymä Akselin jäsenkunnat (Masku, Mynämäki ja Nousiainen sekä Paimio-Sauvo kansanterveyskuntayhtymä). Liikuntaneuvojana em. kunnissa on toiminut LiikUn työntekijä Merike Ojala ja Ojalan äitiyslomasijaisena I.8. alkaen Inga Luotonen.

Liikuntaneuvonnan kohderyhmään kuuluvilla on usein metabolisen oireyhtymän taudinkuva, tyypin 2 diabetes tai sen esiaste tai he ovat raskausajan diabeetikoi- ta.

LiPaKe-toimintamallista on saatu tilastollisesti vaikuttavia tuloksia. Tulosten mukaan toiminnalla on pystytty vähentämään mm. tyypin 2 diabeteksen syntymistä. Tulokset vahvistavat toiminnan merkitystä kansantaloudelle. Liikkumattomuuden arvioidaan maksavan pelkästään Varsinais-Suomessa yli 170 miljoonaa euroa terveydenhuollon kuluina, tuottavuuskustannuksina ja lääkehoidon kuluina. Naantalin ja Akseli -kuntien liikuntaneuvonnan asiakkaiden vaikuttavuutta arvioitiin valtakunnallisesti ja tulokset julkaistiin Valtioneuvoston kanslian toimesta. LiPaKe on ensimmäinen liikuntaneuvonnan ja liikunnan palveluketjun toimiva käytäntö, josta on Suomessa kyetty osoittamaan tilastollista vaikuttavuutta.

LiPaKe toiminnan laajentuminen Lounais-Suomessa

LiikUn aloitteesta LiPaKe toimintamalli on laajentunut Satakunnassa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on myöntänyt Satakunnan sairaanhoitopiirille merkittävän terveyden edistämisen määrärahan, jonka tuella Satakunnan sairaanhoitopiirin tavoitteena on ottaa LiPaKe -toiminta käyttöön Satakunnan jokaisessa

kunnassa. Vuoteen 2017 mennessä LiPaKe on otettu käyttöön Paimiossa, Sauvossa, Naantalissa, Maskussa, Mynämäellä, Nousiaisissa, Kemiönsaarella, Liedossa, Loimaalla, Aurassa, Pöytyällä, Huittisissa, Harjavallassa, Kokemäellä, Nakkilassa. Lisäksi Parainen on tehnyt vuoden 2017 lopussa päätöksen LiPaKen käyttöön- otosta ja rakentamisesta.

Terve Maakunta! -hanke

Satakunnassa päättyi Satakuntaliiton rahoittama Terve Maakunta! -hanke, jonka tavoitteena oli saada satakuntalaiset yhdistykset lisäämään harrastetoimintaa. Harrastetoiminta oli tarkoitus linkittää osaksi kuntien liikunnan palveluketjua. Terve Maakunta! -hankkeen tavoitteena oli, että hankkeen myötä 50 %:ssa satakuntalaisista kunnista alkaa liikuntaneuvonnan käyttösuunnitelman laadinta. Tavoite täyttyi, sillä Sata-LiPaKe hankkeen myötä käyttösuunnitelman laadinta alkoi maakunnan jokaisessa kunnassa. LiikU sai Terve Maakunta! -hankkeeseen mukaan kaikki alueellisesti merkittävät toimijat. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi UKK-instituutin johtaja, lääketieteen tohtori Tommi Vasankari. Ohjausryhmässä olivat edustettuina lisäksi Satakunnan sairaanhoitopiiri, Satakunnan maakuntaliitto ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto. Yhdistyksen osalta edustettuina olivat Satakunnan yhteisöt ry:n yhteisökeskus ja Noormarkun Nopsa.

Maakunnalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen vaikuttaminen

Varsinais-Suomen lisäksi LiikU on mukana myös Satakunnan maakunnallisessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmässä.

VESOTE

Suomen hallituksen kärkihanke, VESOTE (vaikuttavaa elintapaohjausta sosiaali- ja terveydenhuollossa poikkialuehallinnollisesti) on 10 sairaanhoitopiiriä koskeva hanke, jonka hallinnoinnista vastaa UKK -instituutti. Hankkeessa ovat mukana Varsinais-Suomen sekä Satakunnan sairaanhoitopiirit. Hankkeen tavoitteena on tukea elintapaohjausta, elintapojen puheeksi ottoa sekä liikunnan, ravitsemuksen ja unen merkityksen korostamista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön keskuudessa osana potilastyötä.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on vuonna 2017 ostanut LiikUn asiantuntijapalveluna työaikaa (noin 0,4 henkilötyövuotta). Asiantuntijapalvelun ostopalvelu koskee LiikUn osalta liikunnan palveluketjujen rakentamista sekä terveydenhuollon henkilöstön koulutuksen suunnittelua ja toteuttamista liikunnan osalta.

Liikkujan polku

LiikU on mukana valtakunnallisessa Liikkujan polku-verkostossa ja sen alatyöryhmissä. Verkostosta saaduilla ideoilla ja sen julkituomat yhteiset valinnat ovat olleet erittäin hyödyllisiä paikallisessa työssä. Valtakunnallisen verkoston innoittamana Satakunnassa aloitti myös paikallinen Liikkujan polku -verkosto oman toiminnan. Idea on toimia maakunnassa vastaavalla tavalla kuin valtakunnallinen verkosto.

Liikkujan polku Satakunta -työryhmän tarkoituksena edistää liikunnan avulla maakunnan asukkaiden (aikuiset ja perheet) hyvinvointia sekä auttaa paikallistason yhteisöjen valmiutta suunnitella ja toteuttaa liikunnalla omille kohderyhmilleen matalan kynnyksen liikuntaa – toimia sillanrakentajana. Satakunnan verkostossa olivat vuonna 2017 mukana Ismo Läntinen valtion liikuntaneuvosto, Juha Koskelo LiikU ry, Hanna Ruohola SataKylät ry, Eetu Aaltonen Merikarvian kunta, Janne Haarala Hengitysliitto, Tapio Saarni LiikU ry, Veera Farin Hengitysliitto, Simo Järvinen Porin Kiinteistönomistajain Keskusjärjestö ry ja Sari Halonen Porin seudun kansalaisopisto.

Vuonna 2017 alueelle perustettiin kaksi uutta matalan kynnyksen liikuntatoiminnan alaverkostoa Raumalle ja Pomarkkuun. KKI-Huittinen -työryhmä jatkoi myös toimintaansa. Työryhmissä on paikallisia järjestöjä, seuroja ja kunnan liikunta-, sekä terveystoimen edustajia. Toiminnan tavoitteena on kehittää kunnan aikuisten terveystoimintaa yhteistyössä. LiikU on ryhmässä mukana asiantuntijana.

Työryhmät

Valtakunnalliset ryhmät

- Matka hyvään kuntoon -kiertueen suunnittelu-ryhmä Jukka Läärä
- Liikuntaneuvonnan valtakunnallinen foorumi Tino-Taneli Tantt
- Alueiden hanketyöryhmä Jukka Läärä

Maakunnalliset ryhmät

- Yhteistoiminta-alueen työryhmä, Lisää liikettä nuorille ja aikuisille Jukka Läärä ja Tino-Taneli Tantt
- Varsinais-Suomen liiton järjestöyhteistyöryhmä, Jukka Läärä
- Sata-SOTE, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, varajäsen Tapio Saarni

- KIMPASSA – ALLIHOPA Varsinais-Suomen sote- ja maku muutosorganisaation hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, Tino-Taneli Tantt
- Sote- ja maku valmistelun liikunnan palveluketjutyöryhmä, pj. Tino-Taneli Tantt
- VESOTE, Varsinais-Suomi ohjausryhmä Tino-Taneli Tantt
- Satakunnan Järjestöyhteistyöryhmä JYTRY – Tapio Saarni ja Juha Koskelo
- Liikkujan Polku Satakunta -työryhmä, Juha Koskelo ja Tapio Saarni
- Liikkuva Huittinen KKI-toiminnan ohjausryhmä Juha Koskelo
- Pomarkku 150 -vuotta – Elinvoimaa liikunnasta hanke ohjausryhmä, Juha Koskelo
- Rauman terveystuokuntaverkosto, asiantuntija Juha Koskelo

Oto-toimijat/Kouluttajat

Hillgren Marika, Ketola Hannu, Koskela Raimo, Koskinen Sofia, Mäkeläinen Leena, Kivelä Harri, Valkama Mika, Mannila Minna ja Karvinen Susanna

Ministerit Juha Rehula ja Sanni Grahn-Laasonen jakoivat LiikUlle Perusturvakuntayhtymä Akselille ja Naantalın kaupungille tunnustuksen Suomen parhaasta terveystuokuntahankkeesta vuonna 2016.

Kuvassa vasemmalta Juha Rehula, Tino-Taneli Tantt, Jukka Läärä, Susanna Laivoranta-Nyman, Kristian Kallio, Jari Haapanen ja Sanni Grahn-Laasonen.

Elinvoimainen seura-toiminta

LiikUn seuratoiminnan tukemiseen liittyvät strategiset valinnat pohjautuvat valtakunnallisiin seurakehittämisen tavoitteisiin. Olympiakomitea ja alueet ovat tehneet yhteisen lupauksen koskien elinvoimaista seuratoimintaa: ”Huolehdimme siitä, että seurat näkevät toimintaympäristön muutokset ja elävät ajassa. Seurat ovat innostavia ja inspiroivia yhteisöjä, joihin kaikki ovat tervetulleita. Seuroilla on osaamista ja toiminta-edellytyksiä lisätä liikettä ja rakentaa urheilijan polkua.” Laatuohjelma mahdollistaa seurojen kehittymisen lasten ja nuorten urheilussa, aikuisten harrasturheilussa sekä huippu-urheilussa. Laatuohjelman osista on valmiina lasten ja nuorten seuratoimintaa linjaava Sinettiseuratoiminta, jota aluejärjestöt tukevat yhdessä sovitulla palveluilla.

LiikUn alueella on n. 1 000 liikunta- ja urheiluseuraa 44 kunnan alueella. LiikUn jäsenenä on 231 liikunta- ja urheiluseuraa. LiikU palvelee ja auttaa kaikkia alueen seuroja, mutta jäsenseurat saavat seuraavia jäsenpalveluja:

- koulutusseteleitä, joilla voi maksaa LiikUn järjestämiä koulutuksia
- mahdollisuuden palkita ansioituneita seuratyöntekijöitä LiikUn ansiomerkeillä
- jäsenpostin, jossa kerrotaan kulloinkin ajankohtaisista asioista (koulutuksista, tapahtumista, apurahoista ym.)
- tilaisuuden vaikuttaa alueen asioihin ja saada tuoretta tietoa LiikUn vuosikokouksissa etulyöntiaseman erilaisissa hankkeissa; osa hankkeista kohdistuu vain jäsenseuroihin ja kaikkia koskevista asioista jäsenseurat saavat tiedon ensimmäisinä. Jäsenmaksu oli 60 euroa vuonna 2017.

Sinettiseuratoiminta

Sinettiseuratoiminta on Olympiakomitean ja urheilun lajiliittojen yhteinen toimintamalli, jonka tavoitteena on auttaa seuroja kehittämään lasten ja nuorten seuratoimintaa. Sinettikriteerit pohjautuvat asiantuntijatyönä hyväksytyihin lasten ja nuorten urheilun laatutekijöihin sekä yleisesti hyväksytyihin laadukkaan seuran kriteereihin. Sinettiseuratus on lasten ja nuorten urheilun laatumerkki, jonka saadaksesen seuran tulee täyttää Sinettikriteerit. Lajiliitot ja liikunnan aluejärjestöt auttavat seuroja saavuttamaan Sinetin. LiikU onkin auttanut ja innostanut seuroja hakeutumaan Sinettiseuraksi sekä kehittämään toimintaansa Sinetin laatuvaatimusten mukaiseksi. LiikU on ollut

mukana v. 2017 toteuttamassa Sinettiauditointeja yhdessä lajiliittojen edustajien kanssa Lounais-Suomen alueella. Auditointi arvioi seuran toiminnan tasoa ja antaa samalla suuntaa tarvittavista kehitystoimista. LiikU oli audittoimassa yhdessä lajiliiton kanssa kahdeksaa seuraa: Cheerleading Smash-Turku, Euran Raikulentopallo, Fregolina, Kosken Kaiku-lentopallo, Naantalin Löyly-yleisurheilu, Raision Kuula- yleisurheilu, Sulkapalloseura Clear ja Vammalan Lentopallo.

Seuran hyvän hallinnon tukeminen

Suomalaisessa urheiluseurajärjestelmässä puhutaan kolmen kehän seuratoiminnasta. LiikUn seuratoiminnan palvelut keskittyvät erityisesti kehien 1 ja 2:n palveluihin.

Vuonna 2017 LiikU auttoi seuroja hyvän hallinnon tukemisessa järjestämällä seurajohdon koulutuksia, seurakäyntejä ja seurojen kehittämisprosesseja. Olympiakomitea on yhdessä aluejärjestöjen kanssa tuottanut kaikkien lajien seuratoimijoille koulutusmahdollisuuksia, jotka auttavat kehittämään seuran toimintaa. LiikU toteutti seuraavia koulutussisältöjä seuroille joko avoimina, kuntien tai lajiliittojen tilaamina tai seurojen kehitysprosesseihin kuuluvina: Hyvän seuran hallinto, Hyvän seuran verotus, Hyvän seuran viestintä, Yhteisöllisyys ja ihmisten johtaminen hyvässä seurassa ja Urheilun johtaminen hyvässä seurassa. Tarkoituksena oli saada uusia malleja eri koulutus- ja kehittämistavoista LiikUn alueelle.

LiikU jatkoi edellisenä vuonna aloitettua Tj-klubi – toimintaa. Klubi on tarkoitettu seurojen ja alueen lajien palkatuille päätoimisille hallintopuolen työntekijöille, kuten toiminnanjohtajille ja seurasuhteereille sekä aluevastaaville. Tj-klubin tarkoituksena on toimia keskustelufoorumina, jossa seuratoimijoiden on mahdollista verkottua yli laji- ja seurarajojen, oppia ja kuulla käytännön kokemuksia sekä saada tukea muilta urheiluseuroissa työskenteleviltä henkilöiltä. Tj-klubissa käsitellään niitä asioita, jotka osallistujat koke-

vat keskeisiksi, muun muassa työn arjen toimintoja, urheiluseuran ammattimaistumiseen liittyviä haasteita ja mahdollisuuksista sekä keskustellaan urheiluseuroihin palkattujen työntekijöiden tarpeista ja urheiluseuran roolista työnantajana.

LiikUn teki seurakäyntejä seuraaviin seuroihin: Kankaanpään Urheilijat, Porin Tarmon Voimistelu, Lapin Salama, Angeliemen Ankkurit, Marttilan Murto, Porin Judoseura Fudoshin, Liikuntaseura Pori, Taivassalon Tahti, Yyteri Golf, Porin Golfkerho, Rauman Lukko, Porin Ässät, FC Jazz sekä Pesäkarhut.

Verkostotyö ja vuorovaikutus seurojen päätoimisten kanssa

LiikUn alueen seuroissa on tällä hetkellä lähes 200 päätoimista tai osa-aikaista palkallista seuratoimijaa, jotka auttavat vapaaehtoisia toteuttamaan ja kehittämään seuransa toimintaa. LiikU järjesti toimintavuoden aikana ko. kohderyhmälle verkostotapaamisia. Lisäksi jatkettiin lajien päätoimisille suunnattuja ototapaamisia, joissa vaihdettiin hyviä toimintatapoja, kehitettiin seurakäyntejä, jaettiin eri koulutusmateriaaleja ja suunniteltiin seuratuon hakemusprosessia yhä paremmaksi LiikU alueella.

Näiden tapaamisten tavoite on saada päätoimiset tutustumaan toisiinsa, vaihtamaan kokemuksia ja vaikuttaa oman jaksamisen lisäämiseen. Lisäksi päätoimisille järjestettiin koulutustapahtumia.

Vuoden 2017 aikana toteutettiin päätoimisille seuratyöntekijöille tarkoitettu POTKE -valmennusohjelma. Valmennuksen tarkoituksena oli auttaa osallistujia hallitsemaan omaa työtään sekä vahvistaa työhyvinvointia. Lisäksi tarkoituksena oli kehittää yhteistyötä oman lähijohdon kanssa. Ohjelman valmentajana toimi Olli Jalamo. Ohjelmassa oli viisi päivän mittaista lähijaksoa, joista yhdessä oli osallistujan esimies mukana. Ohjelmaan osallistuivat seuraavat henkilöt: Matthias Ahonen (Kaarinan Nappulat), Lena Hindström-Pesu (Fotbollsföreningen Åbo IFK), Marika Huurre (Turun Nappulaliiga), Anette Isoviita (Liikuntaseura Pori), Janne Koivisto (SPL Länsi-Suomi), Saara Kuusinen (Lahjan Tytöt), Marja Kytönen (VG-62), Teijo Kööpikä (Euran Raiku), Pasi Lehtonen (Pallo-lirot) ja Tapio Saarni (LiikU). Valmennusohjelmasta on tarkoitus saada pysyvä koulutusmuoto LiikUlle.

Lajiyhteistyöllä seuratoiminnan kehittämistä

Vuoden aikana jatkettiin aikaisemmin aloitettua Yhteistoiminta-alueen (YTA) verkostohanketta, johon kutsuttiin kaikki alueella olevat liikuntajärjestöt, urheilun tutkimusasemat ja mahdolliset urheiluopistot. Elinvoimaisen seuratoiminnan kehittämiseksi muodostui seuratoimintaryhmä, johon kuuluivat: Reijo Hakorinta, Hanna Kanasuo, Janne Koivisto, Mika Mikola, Heikki Suutala, Mika Tyrkkö, Sami Rintamaa, Tiina Koivisto, Riikka Visa, Tapio Saarni ja Sari Virtala. Työryhmän tehtävänä oli lajiliitto- ja seuratoiminnan yhteistyön lisääminen. Toimintatapana oli yhteisen tulokortin tekeminen ja siihen liittyvien tavoitteiden sekä toimenpiteiden seuraaminen.

Lisäksi ryhmän jäsenet toivat jonkin oman hankkeen tai hyvän mallin ryhmälle pohdittavaksi ja samalla mietittiin miten tämän asian kukin veisi oman lajinsa seuroihin. LiikUn seurakehittäjä vieraili liittojen seuratilaisuuksissa.

Lajiliittoyhteistyössä jatkettiin sopimusta Suomen Golfliiton (SGL) kanssa. Tällä sopimuksella Jukka Pelkonen toimi yhtenä SGL:n neljästä nuorisotoiminnan seurakehittäjästä. Hän oli mukana auttamassa kymmentä golfseuraa laatuseturaprosessin toteuttamisessa. Lisäksi toiminta kattoi seurakehittämisen työryhmän tehtäviä.

Kuntayhteistyöllä osaamisen lisääminen

LiikU on tehnyt viime vuosina valtakunnallisestikin merkittävää yhteistyötä kuntien kanssa maksuttomien koulutusten järjestämiseksi seuroille. Kuntien liikunta-toimet ovat huomanneet, että seuratoimijoiden osaamisen lisäämisellä on liikuntaolosuhteiden parantamisen jälkeen merkittävin toimenpide seurojen kehittämiseksi. Toimintatavaksi on muodostunut, että kootaan lähellä olevia kuntaryppäitä yhteen ja suunnitellaan heidän kanssaan sopivia koulutuksia sen alueen seuroille. Näin saadaan tarpeeksi koulutuksiin osanottajia ja kustannukset pysyvät kohtuullisina.

Eniten tätä mallia toteutetaan Turun alueen II kunnan kesken. Tämän lisäksi mallia on toteutettu vuoden 2017 aikana Pohjois-Satakunnassa sekä Keski-Satakunnassa. Näiden lisäksi yksittäiset kunnat tilasivat LiikU:ta sopivia koulutuksia omille kohderyhmilleen. Vuoden lopussa aloitettiin Porin seuraparlamentin perustaminen ja prosessi jatkuu vuonna 2018. Kuntien vapaa-ajanviranhaltijoille järjestettiin liikuntaseminaari, Kuntien reittipäivät sekä lisäksi oli alueellisia neuvottelupäiviä.

Seuratukiprosessin toteuttaminen

OKM:n seuraturakihakemukset, -ohjeistukset, sparraukset ja koulutusten järjestämiset ovat vuosi vuodelta lisääntyneet LiikUn urheiluyksikön toiminnassa.

LiikUn alueen 61 seuralle myönnettiin vuoden 2017 haussa yhteensä 596 700 euroa, josta Varsinais-Suomeen tuli 41 seuralle yhteensä 393 200 euroa ja Satakuntaan 20 seuralle 203 500 euroa. Myönnettyjen avustusten suuruus vaihteli 2 000 eurosta 15 000 euroon. Osa hankkeista oli kaksivuotisia. Avustukset myöntää veikkauvoittovaroista opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM).

Seuratuen hakuprosessista on tullut LiikUllekin ympärivuotista toimintaa ja se työllisti LiikUa monellakin tapaa vuonna 2017. Vuoden alussa annetaan yhdessä YTA-alueen kanssa lausunnot hakijoista. Keväällä päätösten jälkeen autettiin seuroja, varsinkin palkkaustukea saaneita seuroja toimimaan heti oikein. Syksyllä aloitetaan uuden seuraturakihaan markkinointi sekä järjestetään infotilaisuuksia ja loppuvuodesta sparrataan seuroja tekemään hyviä hakemuksia. Lisäksi haku tehtiin Seuraverkko.fi -palvelun kautta taas pitkää aikaa sähköisesti. Järjestelmän opastaminen ja käyttö toisaalta helpotti, mutta myös vaikeutti niitä seuroja, jotka eivät olleet tottuneet sähköiseen hakupalveluun. LiikUlla oli merkittävä rooli Seuraverkko.fi-järjestelmän luonnissa. Seuraverkko on alun perin luotu Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla -hankkeen yhteydessä ja nyt OKM käytti tätä palvelua hyväkseen. Seuratuen hakuprosessissa on myös paikallinen AVI mukana ja heidän kanssa informoidaan mahdollisista päällekkäisistä hankkeista ja kustannusten jakaantumisista.

Muut toiminnot

Vuoden 2017 aikana seuratoimintayksikkö oli myös mukana Terve maakunta-hankkeessa, jonka tarkoituksena on luoda saumaton terveyttä edistävän liikunta- ketjun toteuttaminen Satakunnan kunnissa ja niiden paikallisyhdistyksissä. Urheiluyksikön seurakehittäjä Tapio Saarni on mukana paikallistason koordinaattorina tässä hankkeessa.

Lisäksi osallistuttiin omalla panoksella Satakunnan järjestötyöryhmän – Jytryn – toimintaan, erityisesti tiedottamalla liikunnan merkityksestä ihmisten hyvinvointiin sekä oltiin mukana Yhteistyön Satakunta - tapahtuman järjestelyissä sekä Liikkujan Polku - työryhmän toiminnassa.

Tapio Saarni oli myös mukana Rauman seuraparlamentin toiminnassa ja kokouksissa. Erityisesti parlamentti paneutui vuoden aikana seurojen ja koulujen yhteistyöhön.

Vuoden lopulla toteutettiin myös Turun AMK:n opiskelijan Sami Rintamaan kanssa kysely seuroille, jossa selvitettiin seurojen kehittämisen- ja koulutustarpeita.

LiikUn seurakehittäjä Tapio Saarni oli myös toteuttamassa yhdessä Leader-toimintaryhmien kanssa yhteisiä Unemat Liikkeelle tapahtumia eri kunnissa.

Kouluttajina eri tilaisuuksissa ovat toimineet: Kari Ekman, Kari Tuominen, Mika Valkama, Mika Mikola, Markku Gardin, Jari Mäkelä, Olli Jalamo, Petteri Lahti, Teppo Laine, Karita Toivonen, Rainer Anttila, Juha Koskelo, Salme Pihlajamaa, Erik Piispa ja Mika Saari.

Urheilijan ja valmentajan polun tukitoimet

LiikUn urheilutoiminnan yksikön keskeisiä tehtäviä oli pyrkiä edistämään yhdessä muiden paikallistoimijoiden kanssa erityisesti valintavaiheessa olevien urheilijoiden ja heidän tukiverkkonsa valmistautumista kohti kilpaurheilumenestystä ja laadukasta päivittäisvalmennusta. Tärkeimmät kumppanit tässä alueellisessa verkostossa ja valintavaiheen tukityössä olivat urheiluakatemit, lajiliitot ja niiden alueorganisaatiot, kunnat ja kaupungit, seurat ja niissä toimivat valmentajat ja tietenkin nuoret urheilijat. Valtakunnallisina yhteistyötahoina toimivat mm. OK, KIHU, urheiluopistot, liikuntalääketieteen keskuskeskukset ja valmentajien palveluorganisaatiot.

Päivittäisvalmennuksen kehittämisen tavoitteena on edistää suomalaista valmennuskulttuuria, jossa urheilija on aktiivinen toimija ja kasvaa vastuuseen omasta urheilustaan. Lisäksi pyrkimyksenä on luoda valmennuskulttuuria, jossa arkioppiminen on tehokasta ja toimivaa. Se tarkoittaa myös yksilöllisiä ratkaisuja urheilijan valmennuksessa. Tavoitteena on, että urheilijan polun eri vaiheissa tehdään oikeita asioita lasten liikunnan, valintavaiheen sekä huippuvaiheen laatutekijöiden mukaan. LiikUn alueellisessa roolissa korostuu eri lajien valmentajien yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen ja asiantuntijaverkoston luominen.

LiikUn toiminnalliset valinnat pohjautuvat urheilijan polun valintavaiheen asiantuntijatyöhön, jonka painopisteisiin kuuluvat mm.

- valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen toteuttaminen
- valmennusosaamisen lisääminen
- urheiluakatemiatoiminta
- valtakunnallinen urheiluverkostotyö
- seuroissa toimivien valmennuksen ammattilaisten tukeminen
- vaikuttaminen ja viestintä urheilutoiminnan alueelta
- Respect - edistäminen

Valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen toteuttaminen

LiikU auttaa alueellaan valmentajia löytämään oman koulutuspolkunsä. LiikU tarjoaa valmentajille pääosin I-tason koulutuksia, tehden yhteistyötä useiden eri lajien kanssa. Hyödynnämme koulutuspolun löytämisessä suomalaisen valmennusosaamisen mallia, joka on kuvaus kokonaisvaltaisen valmentamisen kokonaisuudesta. Tätä työkalua valmentaja voi käyttää oman osaamisensa arviointiin. Lisäksi toiminnan toteuttamisen pohjana ovat urheilijan polun asiantuntijatyöstöt, joihin on koottu viimeisin tutkimustieto eri vaiheiden harjoittelusta ja valmennuksesta.

LiikU toteutti VOK -koulutuksia seuroille ja kunnille tilausten pohjalta. Kokeneemmille valmentajille järjestettiin täydennyskoulutusta eri teemoilla, kuten valmennus, johtaminen, urheilijan terveys ja vammojen ennaltaehkäisy. Näiden koulutusten toteuttamisessa tehtiin tiivistä yhteistyötä muun muassa Suomen Valmentajat ry:n ja sairaala NEO:n kanssa.

Urheiluakatemiatoimintaan ja urheilun verkostotyöhön osallistuminen

Urheiluakatemiaverkosto on urheilijan polun perusturkirkiratkaisu, jonka kautta urheilu ja opiskelu yhdistyvät ja urheilijalle on tarjolla osaava valmennus helposti saatavilla olevissa olosuhteissa. Yksinkertaistettu tavoite on urheilijan päivittäisharjoittelun parantuminen. Urheiluakatemiaverkostossa on polun kaikissa vaiheissa olevia urheilijoita, valmentajia ja asiantuntijoita, joiden osaamista kehitetään sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti.

Akatemiaohjelman painopisteet v. 2017 olivat valmentajayhteisöjen vahvistaminen, yläkoulutyön kehittäminen, oppilaitossopimusten uusiminen ja SSA:n strategian päivitys.

Lounaisella alueella toimii kaksi akatemiaa, Turun Seudun Urheiluakatemia (TSUA) ja Satakunnan Urheiluakatemia (SSA). Vuonna 2017 LiikU kehittämisspäälikkö Jukka Pelkonen toimi nyt kuudetta vuotta SSA:n koordinaattorina vastaten mm. akatemian tukipalveluiden organisoinnista, valmentajaverkostojen toiminnasta, seura- ja oppilaitoskumppanuuksista sekä valtakunnallisen huippu-urheiluverkoston toimenpiteiden jalkauttamisesta yhteistyössä SSA valmennuspäälikkö Jari Mäkelän kanssa.

Turun Seudun urheiluakatemiaan kanssa tehdään yhteistyötä mm. valmentajaverkoston ja seutukunnallisen urheilun kehittämistyön osalta. Pasi Koski ja Jari Haapanen kuuluvat TSUA:n johtoryhmään ja akatemian koordinaattori Mika Korpela osallistuu LiikUn toimistopalaveriin.

Valtakunnallisella tasolla toimii useita verkostoja, joiden toimintaan LiikU osallistui aktiivisella panoksella, muun muassa huippu-urheiluverkosto, urheiluakatemiaverkosto ja seurakehittäjäverkosto. LiikUn edustajina toimivat Jukka Pelkonen ja Tapio Saarni.

Valmentajuuden ja valmennusosaamisen lisääminen

Valmennusosaamisen kehittämisessä LiikU on pyrkinyt tunnistamaan valmentajien erilaisia osaamistarpeita ja on toiminnoillaan pyrkinyt vastaamaan tarpeisiin. Koulutuksia viedään yhä enemmän valmentajan arkeen ja käytetään työtapoja, joissa valmentajan itsensä kehittämisen taidot paranevat monipuolisesti. LiikU huolehti alueellaan kaikille lajeille soveltuvasta valmentajien täydennyskoulutuksesta. Toimintaa toteutettiin koulutuksen, asiantuntijapalveluiden ja erilaisten yhteistyöverkostojen avulla. LiikU pyrki välittämään ajankohtaista tietoa valmentajien tueksi mm. keräämällä maakunnallisia urheilun asiantuntijaverkostoja.

Lisäksi LiikU järjesti useita koulutustilaisuuksia valmentajille. Näiden tilaisuuksien tavoite oli välittää valmentajille hyvin toimivia käytännön esimerkkejä valmennustoimintaan liittyen, lisätä lajien ja valmentajien välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta, tehostaa monipuolista harjoittelua ja nostaa esille valmennukseen liittyviä ajankohtaisia asioita. LiikUn kumppanina toimivat mm. lajiliittojen alueelliset yksiköt sekä Suomen Valmentajat ry.

LiikU osallistuu myös valtakunnalliseen valmennusosaamisen kehittäjien verkoston työhön. LiikUlla toimi lisäksi alueellinen Urheilijan Polku -työryhmä, joka oli koottu seurojen ja lajiliittojen urheilutoiminnan asiantuntijoista. Ryhmän tehtävänä oli edistää yllä mainittuja valmennustoimintaan liittyviä tavoitteita. Ryhmän puheenjohtajana toimi LiikUn hallituksen jäsen Markku Gardin.

Seuroissa toimivien ammattilaisten tukeminen, valmennuspääliikköverkosto

Seuratoiminnassa olevien päätoimisten valmennus- ja junioripääliikköiden sekä valmentajien määrä on kasvanut ja näiden osajien avulla urheiluseurojen toiminta on kehittynyt yhä ammattimaisempaan suuntaan. Samalla laatu harjoituksissa sekä valmennustoiminnan organisoimisessa on parantunut. Valmennusosaamista kehitetään maakunnallisissa verkostoissa, jossa kehitetään toimintatapoja ja linjataan valmennuksen valintoja sekä erityisesti jaetaan osaamista. Lisäksi nämä verkostot pyrkivät edistämään maakunnallisesti valmentajien asemaa, arvostusta ja osaamista. Verkosto kokoontui Satakunnassa toimintavuoden aikana kolme kertaa ja lisäksi sen jäsenille järjestettiin erillisiä koulutustilaisuuksia valmentamiseen ja johtamiseen liittyen.

Vaikuttamista ja viestintää urheilutoiminnan alueelta

LiikU viesti urheilu- ja seuratoimintaa koskevista ajankohtaisista asioista oman uutiskirjeen välityksellä. Uutiskirje ilmestyi jäsenrekisterissä oleville seuratoimijoille kuusi kertaa vuodessa. Uutiskirje sisälsi tietoa ajankohtaisista seuroja koskevista teemoista, koulutuksista ja tuista. Lisäksi jokaisessa numerossa esiteltiin onnistuneita seuratoiminnan malleja ja markkinoitiin tulevia tapahtumia. Uutiskirjeiden lisäksi koulutuksia ja tapahtumia markkinoitiin LiikUn nettisivuilla, somessa ja suorilla sähköpostilähetyksillä.

Respect-palkitseminen

Toimintavuonna 2017 LiikUn järjestämät maakunnalliset urheilugaalat Porissa ja Turussa olivat merkittävimmät liikunnan ja urheilun palkitsemistapahtumat Lounais-Suomessa. Maakunnallisen Urheilugaalan tavoitteena on kehittää kiitoskulttuuria urheilussa ja nostaa satakuntalaisen urheilun arvoa ja arvostusta. Viihteellisten iltojen aikana palkittiin mm. maakuntien parhaat urheilijat ja kuntien nimeämät seuratyöntekijät valtakunnallisen gaalan hengessä. Tapahtumiin osallistui yli 100 urheiluvaikuttajaa, huippu-urheilijaa, taustahahmoja ja nuoria nousevia kykyjä. Gaaloja toteutettiin yhteistyössä Porin, Rauman ja Turun urheilutoimittajien kerhojen kanssa. Merkittäviä gaalakumppaneita olivat lisäksi Porin ja Turun kaupungit, maakuntaliitot sekä lukuisat maakunnalliset yrityskumppanit.

Satakunnan urheilugaalan 2017 "kovimmat" naiset Amanda Kotaja ja Liisa Lilja (Vuoden Urheiluteko).

Vuoden 2017 Urheilijana Varsinais-Suomessa palkittiin Teemu Rannikko.

Vuoden urheiluseurapalkinto jaetaan vuosittain valtakunnallisessa urheilugaalassa. Vuoden 2017 urheiluseuraksi valittiin Kaarinan Pojat ry (KaaPo). Esityksen KaaPon valinnasta gaalan suurelle raadille tekivät LiikU ja Suomen Palloliitto.

Hall of Fame, Varsinais-Suomi

Suomi 100 juhluvuoden kunniaksi päätettiin perustaa Hall Of Fame – Varsinais-Suomi. LiikU sai Varsinais-Suomen Liitolta pienen avustuksen hankkeen toteuttamiseen. Yhteistyötahoiksi kutsuttiin Paavo Nurmi Turku Oy, Turun Kaupunki ja Turun Urheilutoimittajien Kerho ry.

Ensimmäinen valinta julkistettiin Varsinais-Suomen Urheilugaalassa tammikuussa 2018. Tavoitteena on varsinaissuomalaisen urheilukulttuurin vahvistaminen, liikunnan ja urheilun tekijöiden kiittäminen ja uusien liikunnan ja urheilun tekijöiden kannustaminen.

*Perustajajäsenet:
Lounais-Suomen
Liikunta ja Urheilu ry,
Turun kaupunki, Paavo
Nurmi Turku Oy, Turun
Urheilutoimittajien
Kerho ry.*

Toimistot ja toimihenkilöt

Porin osalta saatiin päätökseen pitkään valmisteltu toimitilahanke. Maaliskuussa muutettiin pois Liisankadulta nk. Puuvillan alueelle. Vanhaan kehräämörakennukseen remontoitiin nykyaikainen toimistotila, johon käytyjen neuvottelujen jälkeen muuttivat myös SPL:n Länsi-Suomen piirin Porissa työskentelevät henkilöt sekä Satakunnan Pesäpallon toiminnanjohtaja Maija Viljanen.

Turun toimisto

Blomroos Anna (äitiyslomalla)
Eränen Susanna
Haapanen Jari
Kaikkonen Anne
Läärä Jukka
Luotonen Inga (äitiysloman sijainen)
Oittinen Anu
Ojala Merike (äitiyslomalla)
Peltola Mari
Pitkänen Hanna
Tanttu Tino-Taneli
Toivonen Karita
Virtala Sari

Porin toimisto

Koskelo Juha
Laaksonen Sari
Pelkonen Jukka
Saarni Tapio
Virtala Jurkka
Virtanen Juha

LiikUn toimistoissa osoitteissa Yliopistonkatu 31, Turku ja Liisankatu 11, (28.2. asti) ja I.3. alkaen Pohjoisranta 11 D Pori, toimivat alla olevat lajiliittojen tai niiden alueyksiköiden tai muiden liikuntajärjestöjen vakinaiset toimihenkilöt.

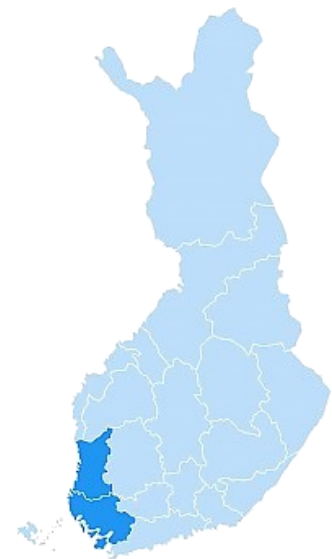
Lisäksi toimistoissa on työskennellyt lyhytaikaisia, määräaikaisia työntekijöitä sekä eri oppilaitosten harjoittelijoita ja työharjoittelijoita LiikUn ja muiden järjestöjen tehtävissä.

Pori

Ojala Eija Suomen Voimisteluliitto ry
Viljanen Maija Satakunnan Pesäpallo ry I.3. alkaen
Haanpää Jarno Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry I.3. alkaen
Koivisto Janne Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry I.3. alkaen
Nevanranta Tarja Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry I.3. alkaen
Virtanen Ilkka Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry I.3. alkaen

Turku

Lehtonen Vesa Suomen Jääkiekkoliitto ry
Suutala Heikki Suomen Jääkiekkoliitto ry
Paalasmaa Lauri Suomen Luisteluliitto ry
Jäppilä Mari Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Kattelus Sami Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Koivuniemi Jouni Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Kervinen Ari Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Nummijoki Tommi Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Tommila Leo Suomen Palloliiton Länsi-Suomen piiri ry
Koivisto Tiina Suomen Salibandyliitto ry
Bergström Sanna Suomen Salibandyliitto ry (äitiyslomalla)
Ketolainen Mari Suomen Salibandyliitto ry (äitiysloman sijainen)
Lyytikkä Hannele Suomen Voimisteluliitto ry
Murtonen Satu Suomen Voimisteluliitto ry
Kamppila Kimmo TUL:n Varsinais-Suomen piiri ry
Mikola Satu Varsinais-Suomen Pesis ry
Mikola Mika Varsinais-Suomen Pesis ry I.11. asti
Oksanen Juha Varsinais-Suomen Yleisurheilu ry
Mäkinen Virpi Soveltava Liikunta ry

VARSINAINEN TOIMINTA

TILINPÄÄTÖS

BUDJETTI

Tilinpäätös

1.1.-31.12.2017

2017 1.1.-31.12.2016

TUOTOT

osanottomaksut	863232,85	837500	868413,62
pääsylipputulot	0		0
muut tuotot	167929,29	173000	176681,87
TUOTOT YHTEENSÄ	1031162,14	919500	1045095,49

KULUT

palkat ja palkkiot	744338,3	789700	744146,57
henkilöstösivukulut	179688,21	183855	195283,27
henkilöstökulut yhteensä	924026,51	973555	939429,84
vuokra- ja vastikekulut	253288,37	256300	243775,4
Poistot	615,79	0	821,05

Muut kulut

ostopalvelut	494003,24	530545	571829,77
matka- ja majoituskulut	62995,71	58800	61976,21
materiaalikulut	99291,49	72100	95082,38
muut toimintakulut	145516,43	128400	162577,81

muut kulut yhteensä	801806,87	789845	891466,17
---------------------	-----------	--------	-----------

KULUT YHTEENSÄ	1979737,54	1864000	2075492,46
-----------------------	-------------------	----------------	-------------------

Varsinaisen toiminnan kuluja jäämä	948575,4	-1004200	-1030396,97
------------------------------------	----------	----------	-------------

Varainhankinta

Varainhankinnan tuotot	115460,91	88500	109081,67
Varainhankinnan kulut	26494,98	20500	17436,76
Varainhankinta yhteensä	88965,93	68000	91644,91

Sijoitustuotot	4293,91	4000	4246,71
----------------	---------	------	---------

Rahoituskulut	302,6		534,3
---------------	-------	--	-------

Satunnaiset kulut			0
-------------------	--	--	---

Avustustuotot	937378,69	932200	935048,91
---------------	-----------	--------	-----------

Tilikauden tulos ali-/ylijäämä	81760,53	0	9,26
--------------------------------	----------	---	------

Tulot yhteensä	2088295,65	1883500	2093472,78
----------------	------------	---------	------------

Kulut yhteensä	2006535,12	1883500	2093463,52
----------------	------------	---------	------------

LOUNAIS-SUOMEN LIIKUNTA JA URHEILU RY

TASE 31.12.2017

VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
KONEET JA KALUSTO	1847,32	2463,16
OSAKKEET JA OSUUDET		
Osakkeet ja osuudet	8467,67	9127,92
PYSYVÄT VASTAAVAT		11591,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MUUT SAAMISET		
Ennakkomaksut	15252,26	16269,97
Vuokravakuuset	8100	
Muut Saamiset	23352,26	
SIIRTOSAAMISET	90375,35	102086,39
LYHYTAIKAISET SAAMISET	113727,61	118356,36
RAHAT JA PANKKISAAMISET	544301,12	383539,77
Vaihtuvat vastaavat	658028,73	501896,13
VASTAAVAA	668343,77	513487,21
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten vuosien ylijäämä	274256,32	274247,06
Tilikauden ali-/ylijäämä	81760,53	9,26
OMA PÄÄOMA	356016,85	274256,32
VIERAS PÄÄOMA		
SAADUT ENNAKOT	149456,21	69215,02
LYHYTAIKAINEN		
Lakis.vak.velka		
Muut lyhytaikaiset velat	14118,49	17941,57
SIIRTOVELAT		
Muut siirtovelat		
Siirtovelat	148752,22	152074,3
LYHYTAIKAINEN	312326,92	239230,89
VASTATTAVAA	668343,77	513487,21

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (y-tunnus 0917622-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi

aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjapidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, liitetiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Turku 28.3.2017

Toni Koivu
HT-tilintarkastaja

Veikko Kokkonen
HT-tilintarkastaja

c/o Tase-Koivu Oy Tilintarkastusyhteisö
Pitkämäenkatu 4 B
20250 TURKU

Lehtiniementie 28
21600 Parainen

Tilasto: Liikkuva lapsuus koulutukset ja tapahtumat

Varhaiskasvatuksen koulutukset ja tilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä – varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset käytäntöön	2	39
Liikkuva varhaiskasvatus –koulutus	4	57
Liikuntaa pienissä tiloissa	3	48
Nassikkapaini	1	15
Perhepäivähoitajien koulutus	1	49
Pienten lasten pihaleikit	1	8
Toiminnallinen oppiminen varhaiskasvatuksessa	4	73
Toiminnallinen perheliikuntakoulutus varhaiskasvattajille	4	126
Varhaiskasvattajien liikuntaseminaari	1	97
Vekaravipellys -liikuntaa alle 3-vuotiaille	1	10
yhteensä	22	522
Muut tilaisuudet ja koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikkuva lapsuus verkostotilaisuudet	3	34
Liikuntakerho ohjaajakoulutukset	3	41
Liikuntaleikkikoulu ohjaajakoulutukset	2	32
Markkinoinnin jatkokoulutus yhdistystoimijoille	1	13
Soveltavan liikunnan koulutus	1	6
Temppuitten taitavaksi	1	14
Toiminnallinen yhteistyöpäivä opiskelijoille	1	15
Uusien harrasteliikuntaohjaajien koulutus	1	3
Varhaiskasvatuksen mentoroinnit	3	24
yhteensä	15	167

Nuorten koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Järkkää tapahtuma –koulutukset	4	76
Lasten liikunnan ohjaajakoulutus	1	8
Taukoliikuttajakoulutus	1	15
Välkkäri –koulutukset	61	1216
Välkkäri ohjaajakoulutus	1	25
Välkkäreiden liikuntakoulutus	1	15
Yläkoulun välkkäri –koulutukset	10	169
yhteensä	79	1524
Kouluttajatilaisuudet	Tilaisuudet	Osallistujia
Valtakunnalliset kouluttajatilaisuudet	5	35
Muut kouluttaja- ja mentoritilaisuudet	3	28
yhteensä	8	63

Tilasto: Liikkuva lapsuus koulutukset ja tapahtumat

Koulutyöyhteisön koulutukset	Tilaisuuudet	Osallistujia
Jonot mataliksi - oppilaan itsetunnon tukeminen	1	14
Lautapelit liikunnaksi	1	18
Liikkuva koulu työpaja	19	327
Toiminnallinen oppiminen	23	412
Utbildningen i Funktionellt lärande	3	53
Yhtenäiskoulun Toiminnallinen oppiminen	11	361
Yläkoulun Toiminnallinen oppiminen	8	137
yhteensä	66	1322

Muut koulu-yhteisön tilaisuudet	Tilaisuuudet	Osallistujia
Liikunnalliset vanhempainillat	6	1466
Liikkuva koulu mentoroinnit	75	406
Liikkuva koulu verkostotilaisuudet	4	119
Lisää harrastamisen mahdollisuuksia -tilaisuus	1	7
Lounais-Suomen Liikkuva koulu alueseminaari	1	167
Perinteinen Helatorstain iltapäivätoiminnan ohjaajien koulutuspäivä	1	126
Rehtoriseminaari	1	55
yhteensä	89	2346

Tilasto: Leirit ja liikuntapäivät

Leirit ja liikuntatapahtumat	Tilaisuudet	Osanottajia	Ohjaajia	Lajeja
Hiihtis - liikuntapäivä	1	73	28	10
Kesis - koulukiertue	15	3075	8	5
Kesis - Sporttipakettileiri	6	469	170	28
Koulujen seikkailu - ja liikuntapäivät	6	1286	31	8
Mini-Pitkis liikuntapäivät	3	205	61	18
Nuorisjohtajaleirit	4	174	10	22
Perheleirit	5	248	20	22
Pitkis - Lajikoulut	6	96	19	8
Pitkis - Sporttivaunu + muut tapahtumat	8	1490	36	68
Pitkis - Sport liikuntaleiri	44	1410	230	66
Pitkis - Urheilukoulut	1	238	42	24
Sporttikiertueet Satakunta	12	2427	60	6
SuperVälkkä - kiertue	13	4327	11	5
yhteensä	124	15518	726	290
Leiriohjaajien Kiitos - tilaisuudet	2	84	9	5
Leiriohjaajakoulutukset	6	531	34	6
Nuorisjohtajien jatkokoulutuspäivät	3	23	6	14
yhteensä	11	638	49	25

Tilasto: Aikuisten harrasteliikunta

Kampanjat ja tapahtumat	Tilaisuudet	Osallistujia
Kuntien välinen haastepyöräily	1	17400
Liikkujan Apteekki tapahtumat	5	284
Kunnon Eväät –tapahtumat	1	189
Suomimies seikkailee—testikiertue	8	802
Mestariliikkuja- ja kisälliliikkujakampanja	1	21
Mestariliikkuja palkitsemistilaisuus	1	19
Muut yleisötapahtumat	50	6110
Testaukset yleisötapahtumissa	42	2528
Liikunnan palveluketjujen kehittäminen sote-yhteistyöllä	49	466
Työhyvinvoiva koulu –hanke	46	441
yhteensä	204	28260
Koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Liikuntaneuvonnan koulutustilaisuudet	19	537
Liikuttajatutkinnon moduulit	5	175
Muut koulutustilaisuudet ja luennot	8	272
Yhdistysvierailut ja –neuvottelut		
Koulutukset yhteensä	32	984
Yrityskohtaiset kuntotestaukset	15	989
Yritysten liikuntapäivät	23	1801
Yrityksen liikunnanohjaus	5	38
Työpaikkaliikunnan verkosto	3	56
Yrityслиikuntatapahtumat yhteensä	46	2884
yhteensä	282	32128

Tilasto: Seura- ja urheilutoiminta

Koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia	Koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Eettinen harjoittelu	1	8	Seura työnantajana	1	12
Eroon virheistä	1	23	Seuran sopimukset	1	10
Fyysinen harjoittelu	1	10	Seuran viestintä	2	30
Fyysinen valmennus / testitoiminta	3	37	Seuratuen hakukoulutukset	2	22
Hallituksen vastuut ja velvollisuudet	2	46	Strategiakoulutus	1	21
Harrasteliikunta seuratoiminnan voimavarana	1	10	Suunnanmuutoksen kehittäminen	2	54
Herkkyyskausien huomiointi harjoittelussa	2	23	Taitoharjoittelu	1	13
Hyvän seuran verotus	1	13	Terve maakunta –koulutus	3	65
Hyvässä hallinnossa hyvää seuratoimintaa	1	12	Tervetuloa ohjaajaksi	1	29
Ihmisen elinjärjestelmät ja harjoittelu	1	11	Tunne- ja vuorovaikutustaidot valmennuksessa	1	8
Ihmismetsästys	1	11	Tytöt ja naiset urheilijoina	1	15
Ihmisten johtaminen seurassa	1	14	Urheiluseura työnantajana	1	6
Joukkueenjohtajakoulutus	2	45	Valmentajana ja ohjaajana kehittyminen	1	9
Kestävyyskunto ja lihahuolto	1	19	Videot ja teknologia valmennuksen apuna	2	31
Koulutusilta ohjaajille ja valmentajille	1	61	Yhteisöllisyys ja ihmisten johtaminen hyvässä seurassa	2	15
Kuntien viranhaltijakoulutus	3	61	yhteensä	62	1147
Laatuseurainfo	2	27	Koulutukset	Tilaisuudet	Osallistujia
Lasten ja nuorten ohjaajakoulutus	1	26	Lajitapaaminen	2	11
Liikuntaa monipuolisesti	1	16	Seuran tulevaisuusilta	5	79
Minä valmentajana	1	6	Seuraparlamentti	4	35
Monipuolinen harjoittelu	1	30	Seuratoiminnan kehittäminen/ seurakäynnit	35	272
Nuoren urheilijan alaselkävaivat	1	68	Seuratutorointi	13	15
Palautteen antaminen ja vastaanottaminen	1	22	Sinettiauditointi	8	72
Pelit ja leikit, motoriset perustaidot 6-8 –vuotiailla	2	43	TJ-klubitapaaminen	1	7
Potke-valmennusohjelma	4	38	Valmentajaverkosto	3	37
Psyykinen valmennus	2	29	yhteensä	71	528
Ravitsemuskoulutus	1	75			
Sensomotoriikkakoulutus	1	23			

Vähän parempi pelikenttä

...nimittäin sellainen 377,000 km² kokoinen, täynnä viihdettä, hyvää ruokaa, parasta yhdessäoloa ja hultatonta kivanpitoa. Siljalla urheilujoukkueet matkustavat kaiken lisäksi omin, edullisin erityishinnoin.

Lue lisää silja.fi/sport. Win-win!

SILJA LINE

LiikU on liikunnan asiantuntija Lounais-Suomessa.
Liikutamme lapsia ja aikuisia tapahtumissa ja leireillä.
Koulutamme lasten kanssa työskenteleviä, seuratoimijoita ja työyhteisöjä liikuttamaan muita.
Puhumme liikunnan puolesta päättäjille.